11/23

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

КЛАС

Who is хто

прикрощі часу

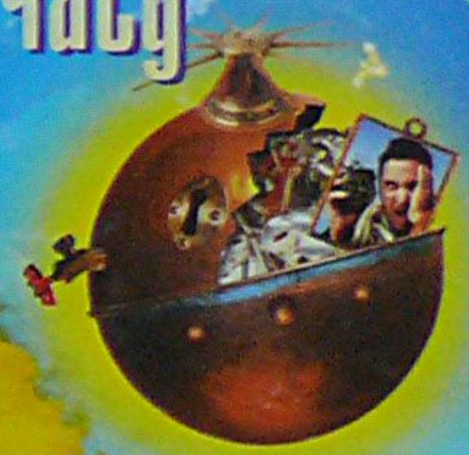

СТРАШИЛКИ ВІД КЛАСНОГО

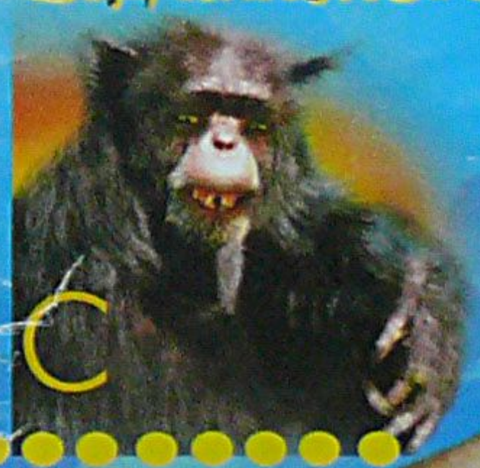

Казка про Попелюшку, яка стала принцесою, та не стала Королевою, бо гордою була

ЗМІСТ ГЕРБА

ВИГРАЙ ПРИЗ

Класні новини!

Увага, увага! Перед мікрофоном Класного радіо я — Класний, а також скажений кіт японського походження на ймення Ковба-сан. Привіт!

Ми ведемо свій репортаж... вірніше, я веду, а кіт види...рає у мене з рук лист **Анастасії Харіної з Дніпропетровська,** в якому описані важливі новини з життя Класу, а кіт... Віддай, тварюко! Отже, новини від Насті Харіної, яка на канікулах бачилася з героями Класу і навіть намалювала їхні портрети.

«Пундик зайнявся спортом, припинив їсти бутерброди з ковбасою — тепер їсть тільки яблука.

Ковба-сан розбагатів на продажі Пундикових бутербродів і придбав собі мобільний телефон.

Колібрик влітку підріс трошки.

Во Вік одягнувся по-сучасному. А що! Йому пасує...»

Пробачте, перериваю цитувати Настиного листа, бо нахабний Ковба-сан аж нявчить від задоволення, дряпається шаленими пазурами і просить передати персональну подяку всім, хто написав музику на його химерний... пробачте, хітовий віршик «Десять класенят»! Передаю від кота привіт! Особливо **Галядкиній Ірині з міста Українка, Оленці Елішис з Києва** — в її родині ця пісня одразу стала хітом, а також **полтавчанці Ані Алдушиній,** яка грає на бандурі. Кіт аж до стелі підстрибнув, коли побачив ноти, на яких написано: «Слова Ковба-сана, музика...» Ну, ім'я композитора ще не вписане, бо музичний конкурс триває. Чекаємо ноти, касети, компакт-диски, стереоплатівки і ДАТ-варіанти Ковбасанівської пісні!

Продовжую новини від Насті Харіної:

«Пані Ганя на пляжі ледь не згоріла.

А Джо не згорів, бо весь час хизувався новою футболкою.

А от капітана Немо я на пляжі не побачила, куди він подівся?..»

Насте, не хвилюйся: капітан Немо нікуди не подівся, він просто готується до свого дня народження, бо він людина завбачлива і вирішив заздалегідь вибрати собі подарунки до свята. Адже він за зодіакальним знаком Терези, а Терези весь час коливаються, не можуть прийняти вірного рішення, відтак і вагаються. Тому я одразу хочу перейти до наступної рубрики нашого Класного радіо:

КЛАСНИЙ РАДИТЬ ТЕРЕЗАМ

Всі, хто народився під знаком ТЕРЕЗІВ (між 24 вересня і 23 жовтня), прагнуть гармонії, спокою і порядку. Вони прихильники компромісних рішень, справедливості та взаєморозуміння. Боротися і поводитись агресивно вони просто не можуть. Однак це зовсім не означає, що ТЕРЕЗИ пасивні або боязкі. Якщо іншого виходу немає, ТЕРЕЗИ здатні кинутися в бій з несподіваною для них силою. ТЕРЕЗИ — і дівчатка, і хлопці — привабливі зовнішньо і товариські. Цікавляться мистецтвом і взагалі всім прекрасним, можливо, саме тому нерідко виявляють художні здібності і дар красномовства. З ТЕРЕЗІВ виходять чудові юристи, вчителі, науковці, театрали і письменники.

В дитинстві ТЕРЕЗИ не прагнуть змагатися — краще співробітничати. Вони не люблять великих і безбарвних «тусовок», зате чудово почуваються в колективі друзів.

Дуже турбуються про свою зовнішність. У дівчаток навіть можуть з'явитися болючі проблеми: їм здається, що вони непривабливі. Однак ні з ким ділитися з цього приводу ТЕРЕЗИ не будуть — вони не схильні демонструвати свої проблеми.

ТЕРЕЗИ — чудові друзі, надійно бережуть чужі таємниці. Однак і вони не позбавлені недоліків. Коли планети розташовані в небі не надто добре, народжуються легковажні й пустотливі люди, зрадники і обманщики.

ТЕРЕЗИ дуже прив'язані до власної особи, люблять себе. Тому розлучення навіть з коханою людиною сприймають легше, ніж інші знаки. Дівчатка-ТЕРЕЗИ люблять приймати знаки кохання, хоча завоювати їхню прихильність хлопцям зовсім не легко.

Хороші стосунки мають з Водолієм і Близнюками, а погані — з Козерогом і Тельцем. Щасливий день — *п'ятниця*, місяць — *квітень*, число — 6, колір — *блакитний*, каміння-талісман — *опал і лазурит.*

У прямому ефірі для вас працює радіостанція «Клас»! Перед мікрофоном — саме я, ваш улюблений Класний, полтергейст зі стажем!..

Так. Любих моїх читачів прошу не хвилюватися — стеля в мене ще не поїхали, бо ніякої стелі в мене немає. Я просто тренуюся перед виходом радіожурналу «Клас» на хвилях знаменитої Тернопільської FMемки, що працює в супердіапазоні 106,1. Я там буду, чекайте!.. Правда, що таке діапазон і про які хвилі йдеться, я і сам до пуття не розумію — такий текст мені розумний Колібрик надряпав. Але — по секрету! — на радіо навіть популярні співаки з шпаргалкою не тільки співають, але й інтерв'ю дають. Але тихо, щоб ніхто про це не довідався, тс-с-с!.. Отже, вибачте: я ще трохи потренуюся перед мікрофоном. А ви поки що можете взяти участь у черговому конкурсі — за звання головного героя... чи то — гербарія.., а може, герольда журналу «Клас»?.. Ну, не пам'ятаю я, як той вигадувач гербів називається. Але герб для «Класу» треба вигадати обов'язково! Негайно і неодмінно!.. От ви розкрийте цей примірник на сторінці П — і одразу зрозумієте, як герби малювати. А хто намалює найкращий герб «Класу», той такий приз одержить, захитаєшся!.. А хто не намалює, тому нічого не буде. Па-па, я пішов до мікрофона тренуватися!

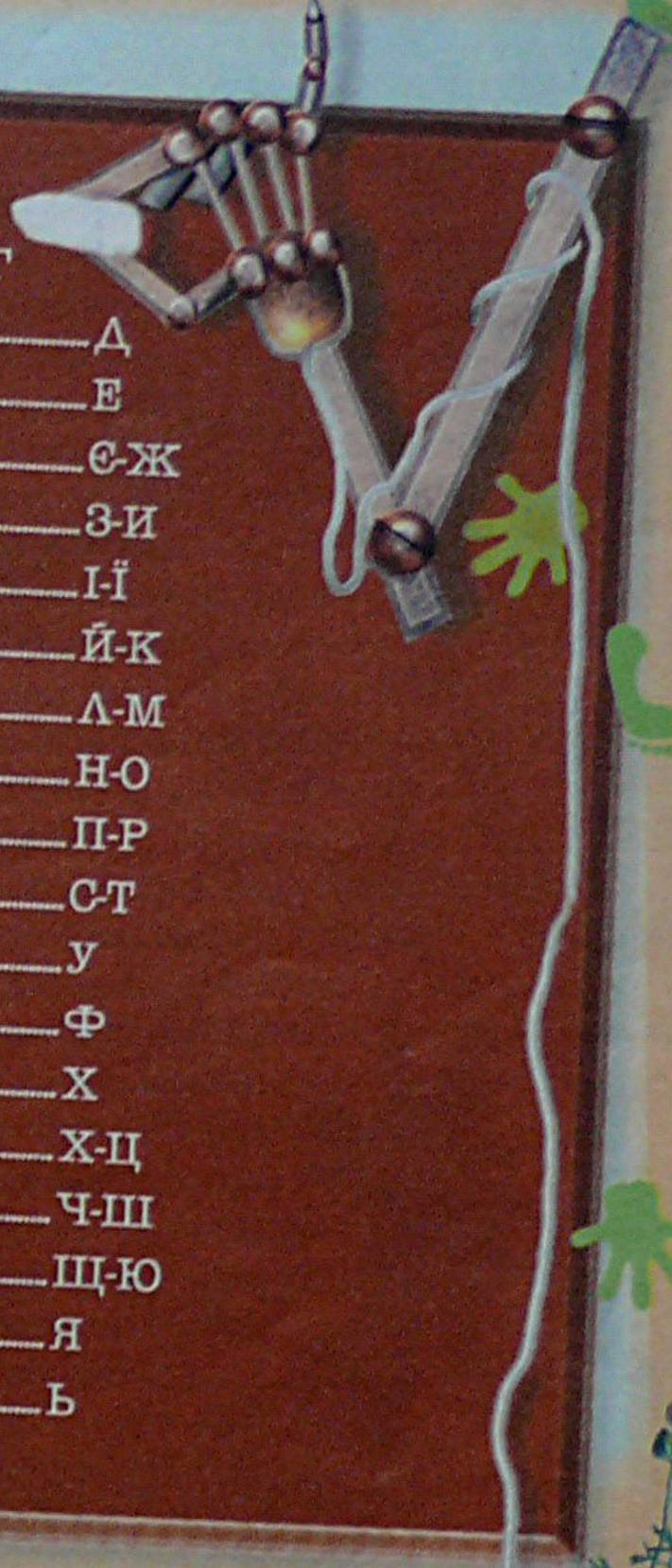

Ручки вгору! — А-Б
Книжка для Кищі — В-Г
Смакота — Д
Ой, не ріж косу — Е
Подорожі в часі та у просторі — Є-Ж
Тварини на ешафоті — З-И
Прикрощі часу — І-Ї
Who is хто — Й-К
Моторний човен у розрізі — Л-М
Наші класні фестивалі — Н-О
Зміст герба — П-Р
Страшилки від Класного — С-Т
Мертве море — У
Квітка Аполлона – гіацинт — Ф
«Бажаю всім здоров'я» — Х
Лікбез для хлопців — Х-Ц
Ходимо в кіно — Ч-Ш
Твоє ім'я – твоє життя — Щ-Ю
НОЧВИ для Класу — Я
Рок-комікс — Ь

«КЛАС!»
науково-популярний дитячий журнал
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929
Передплатний індекс 40240

Розповсюдження "Школярик"
тел. (0352) 22-08-78
Кольороподіл "Школярик"
Виготовлено в Україні

Видавець фірма «W» ltd
282008, м.Тернопіль, а/с 525
телефон/факс (0352) 22 90 05

e-mail: admin@class.ssft.ternopil.ua

Головний редактор Во Вік
Головний художник Олег Кіналь
Художники Сергій Шемета, Андрій Урбан
Відповідальний секретар Олексій Пасічник

Верстка Олена Березовська
Набір та коректура Олександра Вовк
Технічний супровід Андрій Зеленський
Шеф-редактор Володимир Головач

Для "Класу" писали,
малювали і фотографували:
Юрій Дронжкевич, Олександр Міхнушов
Галина Ухань-Кобилянська, Володимир Сушкевич
Михайло Маслій, Василь Питель, Ольга Косович

© «W» ltd, 1998.
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!» посилання на журнал обов'язкове.

9'98

Увага, увага! З вами знову я — Класний! Я продовжую свій Класний радіозв'язок і щиро поздоровляю всіх своїх читачів і слухачів з початком навчального року! Ура!.. Не треба так рюмсати і промочувати носовички у спогадах про красне літо, не треба. Бо попереду — нові знання, нові таємниці й відкриття. Тому — сховайте хусточки і зробіть так, як радить вам наш вундеркінд Колібрик:

РУЧКИ ВГОРУ!

Візьми свою робочу кулькову ручку та подивись на неї уважно: на кінчику її знаходиться маленька маталева кулька, що переносить чорнильну пасту із стержня на папір. Здається, що все це дуже просто. Але це лише на перший погляд: насправді розробити таку зручну ручку було ой як нелегко!

В жовтні 1888 року Джон Д. Лауд із штату Масачусетс запатентував «авторучку із наконечником, що крутиться». Основною ідеєю її створення було використання маленької кульки, яка б одним боком занурювалась у чорнило. За наступні 30 років Патентне Відомство США видало ще 350 авторських патентів на аналогічні кулькові ручки, але жодна з них не стала товаром. Головною перешкодою цьому виявилось чорнило. Занадто рідке, воно залишало плями на папері та забруднювало кишені, а занадто густе застигало на кульці.

Саме так все і було, поки за цю справу не взявся угорець Ладислав Біро. В 1935 році він видавав невеличку місцеву газету і часто скаржився на свою авторучку. Чорнило витікало з неї на газетний аркуш, який всмоктував його, наче губка, а кінчик пера продірявлював у цьому місці папір. Навіть на першокласному папері залишались ляпки, а пальці та одяг Біро постійно були у чорнильних плямах. З цією проблемою Ладислав звернувся до брата Георга, хіміка за професією, і вони разом почали розробляти нові авторучки.

Після випробування десятків моделей брати Біро, не знаючи, що до цього вже була зроблена 351 спроба, знову винайшли кулькову ручку.

Якось під час відпустки на узбережжі Середземного моря брати завели мову про свій винахід з одним старшим паном. Вони показали йому ручку, що чудово писала на будь-якому папері, і вона надзвичайно сподобалась цьому панові. Виявилось, що старший пан — це президент Аргентини Аугусто Юсто. Він запропонував братам Біро збудувати в його країні фабрику кулькових ручок.

Через кілька років розпочалась друга світова війна, і брати вирішили виїхати з Угорщини. Вони згадали про свого старого знайомого і вирушили у напрямку Південної Америки. Брати зійшли з корабля у Буенос-Айресі з десятьма доларами на двох. На щастя, Юсто впізнав їх, і незабаром Біро вдалося заручитись підтримкою кількох інвесторів. У 1943 році в Буенос-Айресі відкрилась нова фабрика.

Та спочатку був величезний провал. Брати Біро зробили ту ж саму помилку, що і всі їхні попередники. Вони понадіялися на силу земного тяжіння, під дією якої чорнило повинно було потрапляти на кульку. Це означало, що ручку треба було тримати в руці строго вертикально. Але і тоді потік чорнила не був рівномірним і на папері залишалися згустки.

Ладислав і Георг повернулися в лабораторію і незабаром придумали нову конструкцію — капілярну, яка дозволяла чорнилу переміщуватись до кульки незалежно від положення руки. Вже через рік брати Біро випустили у продаж нову модель. Однак і ці ручки високим попитом в Аргентині не користувались.

Братам допомогли військові пілоти США. Льотчики, які часто бували в Аргентині, зробили для себе відкриття, що аргентинськими ручками можна писати навіть догори ногами на будь-якій висоті і їх не потрібно часто заправляти. Держдепартамент США запропонував американським фабрикантам виготовляти такі самі ручки. Американська компанія «Еберхард Фабер» вирішила першою захопити ринок і заплатила 500 тисяч доларів за право на виробництво кулькових ручок. Таким чином брати Біро вперше отримали прибуток за свій винахід.

Перші кулькові ручки продавалися по скаженій ціні — 12 доларів 50 центів! Але новинка відразу ж привернула увагу, і за перший день було продано всю партію — 10 тисяч ручок. Аби показати, що кулькова ручка може писати навіть під водою, у рекламі виступала чемпіонка з плавання Естер Уїльямс. Ще кілька знаменитостей демонстрували, як пише ручка догори ногами та через кілька аркушів копіювального паперу.

Та незважаючи на ажіотаж навколо новинки, насправді ручки писали не надто якісно. Вони часом підтікали, зіпсувавши немало важливих документів і чудових сорочок. Крім того, у них часто висихало чорнило. Об'єм продажу почав повільно повзти вниз. Ціна також. Кулькові ручки,

Абсурд
безглуздя, нісенітниця

Авантюра
ризиковане, сумнівне діяння, часто з корисливою, безчесною метою, розраховане на випадковий успіх; акція без урахування реальних можливостей і умов, приречена, як правило, на невдачу.

які зовсім недавно вважались предметом розкошу, почали продаватись всього за 19 центів. Бодай одного разу купивши кулькову ручку, перемурзані покупці клялися більше не користуватися такими ручками до кінця життя.

Людиною, яка примусила покупців відмовитись від такої клятви, став Марсель Біш. Він жив у Франції і був фабрикантом, його фірма виготовляла ручки з перами та письмове приладдя. Марсель з професійним інтересом поставився до кулькових ручок. Спочатку Біш тільки спостерігав, як вони ставали популярними, а потім та ж популярність розсипалася на порох. Тоді він вирішив, що зможе завоювати ринок, якщо зуміє створити надійну кулькову ручку та знизити її вартість.

Брати Біро продали Бішу право на винахід, і той узявся до справи. Протягом двох років Марсель Біш скуповував на ринку всі моделі кулькових ручок, які тільки йому траплялися, і професійно оцінював їх вади та позитивні якості. У 1952 році Біш досяг того, що надзвичайно дешева шестигранна ручка з прозорого пластику писала м'яко, не підтікала та не засихала. Вивчивши міжнародний ринок, Біш зрозумів, що зі своїм ім'ям йому в Америці не пробитися. Тоді він змінив написання свого прізвища так, щоб його могли легко і правильно вимовити всюди, де буде продаватись нова ручка — «Бік» (Bic).

Модель «Бік» отримала світове визнання. Мільярди ручок, стиль яких майже не змінюється, продають і використовують до сьогоднішнього дня. Старий надійний «Бік» так і залишається основним джерелом прибутків фірми.

Енциклопедія нашого незнання

Практично всі знання, нагромаджені людством до наших днів, містяться в обсягових багатотомних енциклопедіях. А в Англії нещодавно вийшла «Енциклопедія незнання», яка складається лише з одного тому — 450 сторінок.

Однак його редактори-упорядники стверджують: «Наші знання — це лише острівець серед безкрайнього океану ще непізнаного». Аби довести свою тезу, вони запросили 58 найвидатніших учених з різних сфер науки розповісти про проблеми, до яких наука лише торкнулася. В «Енциклопедії незнання» вказується, наприклад, що ми не маємо достовірних і однозначних свідчень про те, як виник оточуючий світ. Ми не знаємо причин вимирання багатьох видів тварин, скажімо ящерів. Як утворилися галактики? Що таке свідомість? Що таке магнетизм?..

Ми й досі не відаємо, де і як мозок зберігає інформацію, тобто як побудована і працює пам'ять. Психолог У.Вебб зізнається, що після десятків років вивчення сну він не розуміє для чого, власне, людина спить. Астроном Д.Гоу пише: «Внутрішня будова і діяльність Сонця, не кажучи вже про далекі зірки, лишається загадковістю».

І все ж у книзі переважає оптимізм. Учені вірять: ще до кінця XX сторіччя багато з поставлених в «Енциклопедії незнання» проблем буде розв'язано. А ті, що залишаться, розв'яжемо ми з вами, друзі!

Чому Європа називається Європою?

Ти ніколи не замислювався, чому Європу назвали Європою, Африку — Африкою, а Атлантичний океан — Атлантичним?.. Спитай про це у вчителя — і майже гарантовано, що цього уроку нікого до дошки не викличуть!..

З'ясування цих питань дає вельми прості відповіді, які, проте, відомі далеко не кожному. Назва частини світу, де ми живемо, походить від семітського слова «ереб» — захід сонця, вечір. Це означає, що Європа лежить на заході, де сонце заходить. З цим природним фактором пов'язаний давньогрецький міф, за яким верховний бог Зевс, перетворившись на бика, викрав дочку фінікійського царя Агенора і відніс її туди, де спочиває наше головне світило. Цей міф ліг в основу створення художніх полотен видатних майстрів пензля — Тіціана, Клода, Лорена, Сєрова.

На сході Європа межує з найбільшою частиною світу — **Азією.** Цю назву дала також семітська лексема «асу» — схід сонця, ранок. Азія лежить там, звідки щоранку з'являється сонце. Європа й Азія поєднані між собою так тісно, що межа між ними є абсолютно умовною, і їх дуже часто, особливо останнім часом, об'єднують загальною назвою Євразія.

Назву екваторіальному материку **Африці** дали римляни. Тут визначальним є слово «афри» — так нащадки Ромула і Рема називали один з народів північної Африки.

Північна і Південна Америки... З назвою цих двох величезних материків пов'язана сумнівна слава флорентійського мореплавця Америго Веспуччі. В 1499-1504 роках він брав участь у кількох іспанських та португальських експедиціях до берегів Південної Америки і нібито першим описав відвідані землі. Це дало підстави лотаринзькому картографу М.Вальдземюллеру назвати в 1507 р. Новий світ на честь Америго Веспуччі Америкою, хоч і досі достеменно невідомо, хто відкрив її першим. Як справедливо пише прославлений мандрівник сучасності Тур Хейєрдал: «Ім'я, місце народження і рік прибуття людини, що першою відкрила Америку, назавжди залишаться невідомими. І навряд чи вона сама усвідомлювала, що якоїсь миті ступила на землю нового континенту...» Але Новий Світ назвали Америкою, так його називають і нині.

Походження назви **Австралійського** континенту простіше. Слово «австраліс» у перекладі з латині означає «південна земля», а материк цілком лежить у південній півкулі.

І нарешті шостий материк — **Антарктика.** У перекладі з грецької мови — це країна, що лежить навпроти північних полярних країн.

Бенефіція

в ранньофеодальній Західній Європі (8-12 ст.) надання королем або іншим великим землевласником васалові у довічне володіння землі за виконання певних військових чи адміністративних обов'язків.

У римському та буржуазному цивільному праві — привілей, встановлений для окремих осіб або груп. У католицькій церкві винагорода духовної особи доходною посадою.

Трибає моя, Класного, радіопрограма! Зараз я просто не можу не передати мікрофон пану Во Віку, бо він сам видер його у мене з рук — аж розчервонівся весь! Напевне, тому, що хоче щось вам про кольори розказати...

ШІСТЬ КОЛЬОРІВ КОХАННЯ

Не знаю, як інші, а я дуже люблю писати листи друзям. Дуже. Справжні листи. Справжнім друзям.

Коли пишеш такий лист і прагнеш зробити його цікавим для читання, мимоволі обмірковуєш якісь події або поривання душі — а відтак часто-густо і сам починаєш краще розуміти, що саме відбувається з тобою і довкола... От саме такий лист до Во Віка я і хочу зараз навести — заздалегідь шкодуючи, що не можу надрукувати його цілком: на це пішло б півжурналу. Бо це не лист навіть, а ціла сповідь людини, збентеженої протиріччями своїх почуттів.

«...Добре пам'ятаю той день. Була середина серпня. Я сиділа вдома і читала книжку. І раптом відчула, що страшенно хочу до школи. Ні, не для того, щоб учитися, а щоб побачити ЙОГО. Костю.

Чому так сталося, чому саме тоді і чому саме Костю — я й досі не розумію. Адже ми вчилися разом з першого класу, і ніколи я на нього уваги не звертала!..

Першого вересня я бігла до школи, як першокласниця. А Костя не з'явився — він перейшов до ліцею! Якби ти знав, Во Вік, як гірко мені було! Я повернулася додому і, як дурепа, проревіла цілий вечір...»

Дівчинка, яку я назву Олею, ледь не по днях описує, як мучило її це несподіване кохання, яким яскравим було це гірке почуття. Це справді боляче, коли постійно хочеться бути з коханою людиною, а можливості такої — немає... Майже рік гризла Олю ця любовмука. Та випадково Оля знайомиться з Ігорем.

«...Він найзвичайнісінький. Я б ніколи на нього уваги не звернула, якби він не почав читати сонети Шекспіра. Виявилося, що Ігор дуже цікава людина, багато знає. Ні з ким мені ще не було так цікаво розмовляти, як з ним. Він часто телефонує мені, і ми ніяк не можемо наговоритися».

Аж тут в Олиному класі з'являється новенький — вельми красивий і спортивний хлопець.

«...Якщо за Костею я сумувала день і ніч, якщо не можу наговоритися з Ігорем, то про Олега я майже ніколи не згадую вдома. Та коли бачу його у спортзалі, в мене обривається серце і починає калататися десь у животі. Тоді мені хочеться, щоб він негайно обійняв мене, провів сильною рукою по волоссі, торкнувся губами щоки... І я нічого не можу з собою зробити!.. Напевне, я дуже розбещена, якщо можу кохати одразу трьох. І що ж воно за штука така, кохання?..»

А й справді: що таке кохання?.. Ми якось звикли поділяти всі почуття на дві категорії: оце ще дружба, а це — вже кохання. Хтось може додати сюди ще також захоплення і закоханість. Чи не забагато почуттів?..

Одразу кажу: замало! Ще древні греки визначили шість видів, шість кольорів кохання. Я, звичайно, сильно забігаю наперед і ще повернуся до Олиного листа, але зараз, Кицю моя різнобарвна, хочу надати тобі можливість усвідомити отаку інформацію. Отже — шість кольорів кохання.

СТОРГЕ. Це любов-дружба, любов-розуміння. Кохання без лихоманки, без розпачу і шаленості, мирна й ніжна прив'язаність. Визріває воно поступово, відтак не гасне через випадок, може витримати тривалу розлуку. Згадай хоча б Одіссея та його Пенелопу!

АГАПЕ. Безкорисливе кохання-самозречення. Воно сконцентроване тільки на партнері, здатне на будь-які жертви заради нього. Той, хто так кохає, здатний простити все, готовий відмовитись навіть від себе, якщо це принесе щастя коханому: все заради нього!

ЕРОС. Пристрасне кохання-захоплення, пожежа почуттів. Люди тягнуться до тілесної вроди, кохання захоплює всю душу і все тіло. Головна радість у житті — коханий. Тому розлучення смертельно болючі.

МАНІА. Кохання-шал (не випадково це грецьке слово означає «хвороблива пристрасть»). Таке кохання бере людину в полон, підкорює її собі. Людина стає вразливою, ревнивою, песимістичною — згадай «Гранатовий браслет» Купріна. Маніа рідко буває щасливою. «Маніакальні» пристрасті притаманні саме підліткам.

ПРАГМА. Помірковане кохання, де почуттями керує розум. Прагмік не кохатиме того, хто не гідний кохання.

ЛЮДУС. Любов-гра, де немає глибоких почуттів, а є тільки прагнення радісних відчуттів, безтурботних стосунків. Казанова — типовий людіанин.

Ось шість кольорів (як називали це греки) кохання. Та чи означає це, що кожна людина здатна кохати тільки одним «кольором»? Чи може вона змінити його?.. Перечитай, Кицю моя мила, Олиного листа — і поміркуй сама.

ЯКОЮ МОВОЮ ТИ РОЗМОВЛЯЄШ?

Запитання на перший погляд може здатися наївним: в житті — українською, в Криму — російською, на уроці англійської — скаліченою. Тобто — в залежності від обставин.

Але вчені довели, що людина здатна «розмовляти» ще й мовою барв! Не дарма ж ми здатні розрізняти майже 20000 відтінків.

Як виявилося, колір впливає не тільки на зір, але й на смак, слух, нюх і навіть дотик. Колір може викликати відчуття щастя і, навпаки, сум. І кожна людина реагує на відповідні кольори по-різному. Є кольори, яких ти інстинктивно уникаєш — вони можуть викликати у тебе тривогу або злість. Інші ж, навпаки — радують тебе, і ти надаєш їм перевагу в одязі, в прикрасах.

А розумні психологи навіть склали табличку, завдяки якій можуть визначити характер людини, її схильності й уподобання — варто лише згадати, який колір тобі до вподоби.

БІЛИЙ. Любителі цього кольору дуже імпульсивні — легко впадають в екстаз, мають розвинену уяву. Вони люблять спокій і мир. Люди «білого кольору» — мрійники, як правило, володіють парапсихологічними здібностями. Але їм треба позбутися такої негативної якості, як заздрість!

ЧЕРВОНИЙ. Прихильники червоного — це люди пристрасні, хочуть бути лідерами. Але це їм удасться тільки тоді, коли вони навчаться керувати своїми емоціями, позбудуться амбіційності. Вони рідко страждають від докорів совісті, люблять життя і прагнуть досягти втілення своїх бажань.

Коло уподобань «червоних» дуже велике — головне, щоб був присутній азарт: від мисливства і картярства до автоперегонів. «Червоні» — запальні, але швидко відходять.

РОЖЕВИЙ. Любителі рожевих тонів — дуже м'які люди, які все життя перебувають у світі мрій, казок і очікуванні дива. Вони мріють про високе кохання. Зустрічі з реальністю переносять погано — це для них катастрофа. «Рожеві» часто підводять друзів, оскільки переоцінюють свої сили: обіцяють більше, ніж можуть зробити, бо живуть у світі ілюзій.

ГОЛУБИЙ. Прихильники *темно-небесного* кольору — це мандрівники, які прагнуть знань. Серед них багато військових і вершників. *Темно-голубий* — колір артистів. Вони, як правило, легко досягають успіху, своєї мети й багатства. У житті, мов на сцені, прагнуть чути оплески на свою адресу. Люблять подорожувати. *Ясно-голубий* — мрійники, романтики, люблять подорожі, спрямовані до моря, до води. Дуже товариські, мають багато друзів. Глибоко страждають, якщо залишаються на самоті. Вони багато дають, але стільки ж хочуть одержати взамін.

КОРИЧНЕВИЙ. Це люди врівноважені, ретельні, тягнуться до знань. Надають перевагу самоті, тиші. Їх відзначає суворість, стійкість, бережливість. Вони твердо й міцно стоять на ногах. Здебільшого вони не викликають довіри, але на них можна покластися.

СІРИЙ. *Темно-сірий* дарує своїм прихильникам логічність мислення, любов до науки й техніки, уміння розв'язувати найскладніші проблеми. Темно-сірий тон очищає: він з'являється в наших снах, коли ми долаємо хворобу, коли щасливо розв'язуємо проблеми в роботі чи коханні. Прихильники цього тону люблять порядок. Якщо позбудуться скутості, в коханні досягнуть легкості й невимушеності. Прихильники *ясно-сірих* тонів розумні, розсудливі, швидкі й невгамовні. Їхня відкритість допомагає їм знайти друзів. Однак не виносять жодних обмежень — навіть якщо самі їх собі створюють. Цей тон — колір бажання втекти від себе і труднощів. Такі люди дуже вразливі, погано зносять гамір і спеку.

ЗЕЛЕНИЙ. Прихильники *темно-зеленого* — вперті й наполегливі. Вони забезпечують собі й іншим усі земні блага, вони солідні й респектабельні. З них виходять талановиті банкіри й архітектори. Хоча вони вельми потайні. Глибоко страждають через нещасливе кохання. Хоча мають сильну волю і можуть здолати будь-які труднощі. *Ясно-зелений* — це колір естетів, які цінують співробітництво, ніжність і м'якість. Відзначаються почуттям справедливості, партнерства. Вони розумні й обов'язкові, вміють говорити саме те, чого від них чекають, але самі слухати не вміють — цей недолік варто побороти.

ЖОВТИЙ. Любителі жовтого кольору люблять владу, вміють концентрувати силу і волю й спрямовувати їх туди, де вони принесуть найбільшу користь. Вони можуть досягти успіху і в науці, і на сцені. Вміють і працювати плідно, і відпочивати гідно. Вони відкриті, чуттєві, щедрі, користуються повагою.

ФІОЛЕТОВИЙ. Люди цього кольору незвичні, нестандартні, прагнуть свободи, незалежності й простору. Їхнє життя сповнене сюрпризів. Вони товариські, люблять інтелектуальне спілкування. Відчувають потяг до всього таємного, незрозумілого, прагнуть відшукати їхню розгадку. Вони люблять швидкість і не бояться небезпек. Але фізично досить слабкі, тому варто займатися спортом.

ЧОРНИЙ. Любителі чорного завжди готові до боротьби. Почуття мають екстремальні. Це колір бунту, стихії. Вони не завжди реально оцінюють ситуацію, а тому часом програють, через що глибоко страждають. Та незалежно від мети, прихильники чорного вперто йдуть уперед, не зупиняючись, напролом. Можливо, саме тому вони легко закохуються і бувають коханими.

Салат із смаженого солодкого перцю (*вихід — 1000 г*)

перець солодкий — 1200 г
олія — 70 г
сіль — 10 г
часник — 13 г
перець чорний мелений — 0,1 г
петрушка (зелень) — 30 г

1. З перцю видали насіння, промий, просуши серветкою, наріж соломкою і обсмаж в олії. Виклади у салатник і залий соусом.
2. Для соусу часник розітри з сіллю, додай оцет, перець чорний мелений, зелень петрушки і перемішай.
3. Салат можна прикрасити зеленими і червоними стручками перцю.

Смачна

Картопляні пиріжки з сиром (*вихід — 1200 г*)

картопля — 1000 г
борошно — 100 г
яйця — 2 шт.
для начинки:
сир — 400 г
масло вершкове — 50 г
кмин, сіль за смаком
жир — 70 г

1. Варену картоплю пропусти крізь м'ясорубку, додай яйця, борошно, сіль і заміси тісто.
2. Сир також пропусти крізь м'ясорубку, додай кмин, сіль, вершкове масло і добре перемішай.
3. З картопляного тіста сформуй кульки, розкачай їх кружальцями і поклади на кожен кусок начинку.
4. На листі, добре змащеному жиром, випікай пиріжки, рубцем донизу. На стіл окремо подай сметану.

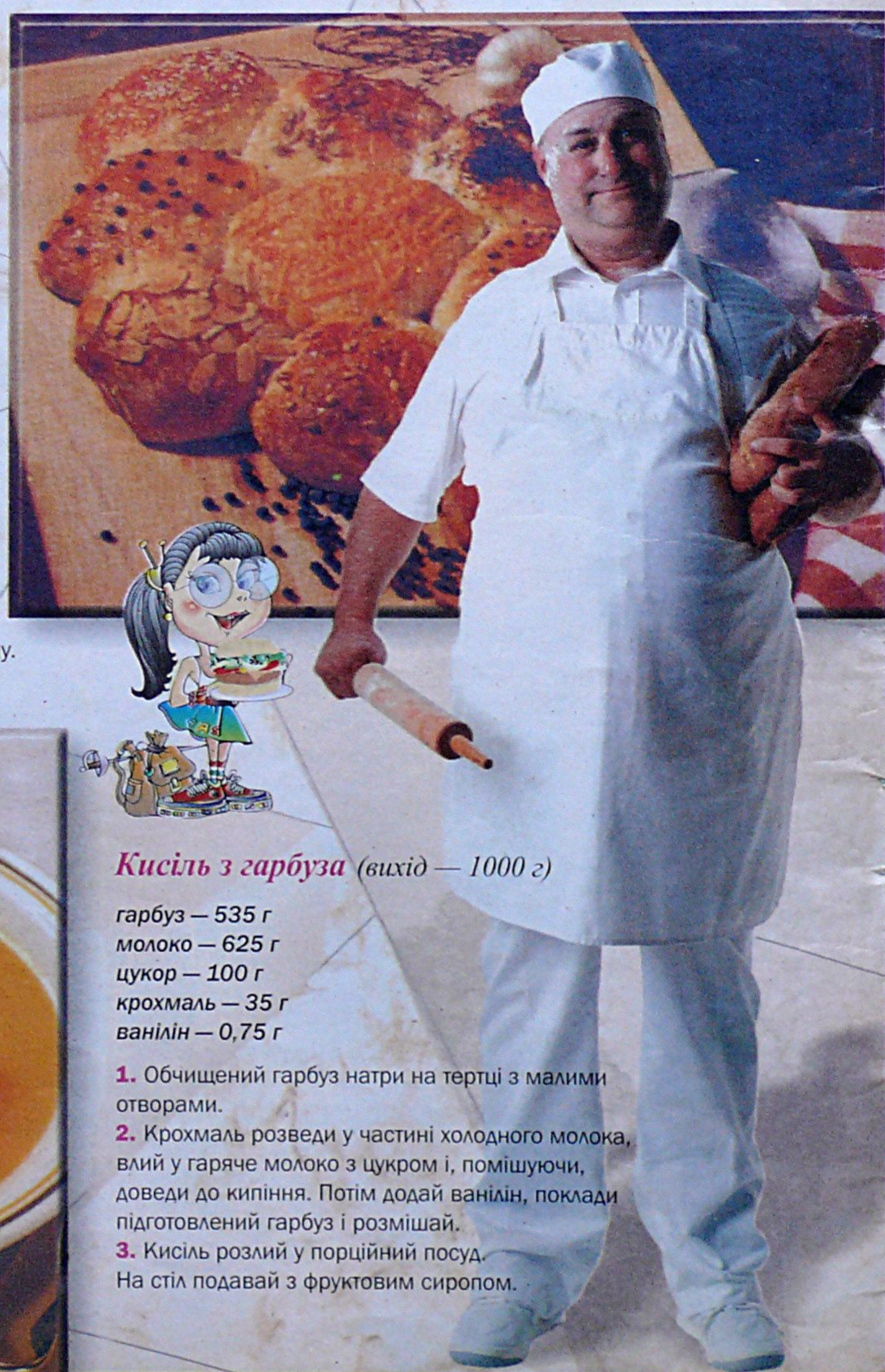

Д

Кисіль з гарбуза (*вихід — 1000 г*)

гарбуз — 535 г
молоко — 625 г
цукор — 100 г
крохмаль — 35 г
ванілін — 0,75 г

1. Обчищений гарбуз натри на тертці з малими отворами.
2. Крохмаль розведи у частині холодного молока, влий у гаряче молоко з цукром і, помішуючи, доведи до кипіння. Потім додай ванілін, поклади підготовлений гарбуз і розмішай.
3. Кисіль розлий у порційний посуд. На стіл подавай з фруктовим сиропом.

Ой, не ріж косу...

Це така народна пісня є:

Ой, не ріж косу —
Бо хорошая,
Не погань красу,
Дуже прошу я...

Дівоча коса — то частинка дівочої вроди. Навіть за часів моди на коротке волосся чи навіть на лисі голови — гарне волосся не втрачає своєї значущості у дівочій вроді. Годі вже казати про давні часи, коли українські дівчатка щиро пишалися довгим волоссям і щедро прикрашали його на свята квітами і стрічками.

Втім, схоже, мода на коси повертається! Наголошую — мода повертається!

Бо обрізані коси повернути куди складніше. Тому, якщо ти ще не скористалася ножицями, раджу дослухатися таких порад.

- Коси треба ретельно розчісувати на ніч і вранці. Розчісуючи волосся, ти робиш масаж шкіри голови, підсилюючи цим кровообіг і поліпшуючи живлення його коренів. Не варто розчісувати вологе волосся або, принаймні, роби це дуже обережно: воно ламке і січеться від надто енергійного дотику щітки чи гребінця.
- Довгі коси починай розчісувати з кінчиків і поступово переходь до коренів. Гребінець має бути широкий, зручний, з негустими тупими зубцями.
- Мити голову — і це перевірено на практиці! — найкорисніше молочнокислими продуктами: кефіром, сироваткою, ряжанкою. Вони створюють жирову плівку і захищають волосся від лужних розчинів, які утворюються при користуванні милом.

Запитується: як мити голову кефіром? Спочатку кефіром треба змочити волосся. Потім треба одягти гумову шапочку або поліетиленову косинку, а зверху пов'язати махровий рушник. Тепер треба півгодинки зачекати. А водночас можна приготувати розчин мильної піни з мила «Дитяче» або «Ланолінове». Через півгодини треба промити волосся мильною піною і сполоснути чистою водою.

- Якщо волосся сухе і ламке, краще мити голову яйцем. До його складу входить лицетин, який запобігає пошкодженню волосся і утворенню лупи. Яйце старанно збивають з невеличкою кількістю води до утворення піни, виливають на мокре волосся і миють без мила. Або просто втирають у вологе волосся і шкіру голови яєчний жовток (без білка). Через кілька хвилин волосся споліскують теплою водою. Вимите яєчним жовтком волосся стає м'яке, блискуче, його корені зміцнюються.
- Витерши голову м'яким рушником, не розчісуй волосся, поки не висохне!
- Ніколи не заплітай мокрі коси — шкідливо! І не лягай спати з мокрою головою!
- Поліпшують ріст волосся примочки відвару з березових бруньок і листків, для приготування якого беруть 1 склянку листків на 1 склянку води.
- Чудовим стимулятором для росту волосся є і відвар коренів лопуха. Для миття волосся беруть 15 г подрібненого коріння на 0,5 л води. Миють протягом місяця 2-3 рази на тиждень, а потім — один раз.
- Від випадання волосся і проти лупи зараз чимало ліків у аптеках. Але користуватися ними дівчаткам можна тільки після консультації з лікарем! З народних засобів допомагає сік свіжої капусти, який втирають у шкіру голови. Відмінним засобом є настійка алое, приготовлена на 40-градусному розчині спирту, яку втирають 1-2 рази на добу.
- Найприкріше, що часом загрожує волоссю, — це педикульоз. Є різні засоби лікування — хоч би такий, досить ефективний. Попіл спаленої гречаної соломи заливають водою, кип'ятять і настоюють. Цим настоєм миють голову.

Евклід

давньогрецький математик. Працював в Александрії у 3 ст. до н. е. Головна праця «Початки» (15 книг) містить основи античної математики: елементарної геометрії, теорії чисел, загальної теорії відношень і методу обчислень площ і об'ємів, що включає в себе теорію границь, — зробила великий вплив на розвиток математики. Відомі також його роботи з астрономії, оптики, теорії музики.

ПОДОРОЖІ В ЧАСІ

Після того, як по ICTV два рази «прокрутили» фільм «Вир світів», Джексон остаточно заплутався в часі, в просторі та в паралельних світах. На всі запитання Джексона Колібрик твердо відповідав, що бути такого не може, тому що не може такого бути. Але Джексон не був би Джексоном, якби просто так здався, повіривши Колібриковим аргументам. Усі ми добре пам'ятаємо, як він, не маючи квитка, спокійнісінько пройшов на концерт «Скрябіна». Та ще й поділився своїм досвідом на сторінках «Класу».

Отож, Джексон вирішив заскочити в гості до нашого старого знайомого — морського вовка Капітана Немо. Хто-хто, а він таки щось чув, якщо і не бачив. І ось що почув Джексон...

ГОСТІ З МИНУЛОГО І МАЙБУТНЬОГО!

Чи можливі мандрівки у часі? Так, стверджують люди, які несподівано стикалися з неймовірними фактами. Британське королівське метапсихічне товариство за 150 років свого існування зафіксувало майже 200 фактів проникнення минулого і майбутнього в сучасне. Причому відібрано лише ті факти, які докладно досліджені і підтверджені свідками.

У 1952 році дві англійські туристки гуляли Версалем. Біля мосту Марії Антуанетти вони раптом опинились серед людей, одягнених у старовинні придворні костюми. Ті прогулювалися групами, вели розмови. Одна молода жінка, стоячи за мольбертом, щось малювала на полотні. За її спиною роздивлялися малюнок дві дами — одна з них, світловолоса красуня, тримала на руках собачку. Решта розмовляли між собою, вдалині було чути звуки менуета. Туристки подумали, що потрапили на зйомки фільму або на костюмоване свято кінця XVIII століття і вирішили змішатися з групою придворних. Однак раптом усе зникло...

Припускають, що дама з мольбертом, це сама Марія Антуанетта — французька королева, дружина Людовіка XVI. Під час французької буржуазної революції кінця XVIII століття вона була натхненницею внутрішньої і зовнішньої контрреволюції. 1793 року страчена за вироком революційного трибуналу.

Одного разу в Англії стався випадок, якому не вірити просто не можна: в наше сучасне потрапив живий посланець з минулого.

Влітку 1912 року з Лондона до Глазго мчав експрес. В одному з купе перебували інспектор Скотленд-Ярда і молода медсестра. Несподівано на сидінні біля вікна з'явився із страшним криком літній чоловік. Його довге волосся було заплетене в косу, на ногах — черевики з великими пряжками, на голові — старовинний трикутний капелюх. В одній руці він тримав довгий батіг, в іншій — надкушений окраєць хліба. Він був дуже переляканий. Інспектор і медсестра кинулися заспокоювати чоловіка, запитувати, хто він і звідки. Той, ридаючи, кричав, що звуть його Пімпл Дрейк, він візник з Четнема і не розуміє, де він, куди потрапив. Прагнучи його заспокоїти, інспектор відкрив вікно і запропонував подивитися назовні. Поїзд в цей час йшов дугою, і локомотив було добре видно. Це налякало чоловіка ще більше, і він намагався вистрибнути з вікна. Інспектор побіг за кондуктором, але, коли привів його, незнайомець зник. Залишилися лише батіг і трикутний капелюх. Інспектор розпочав розслідування. Етнографи впевнено визначили, що капелюх і батіг належать до другої половини XVIII століття. А з архівів дізналися, що залізниця проходить місцевістю, де ще на початку XIX століття було маленьке село Четнем. І тут пастир місцевої парафії знайшов в архівах ще більш дивні речі. В книзі записів померлих 150 років тому було не лише ім'я візника, а й позначення тодішнього пастиря про те, що, будучи вже немолодою людиною, Дрейк пережив невірогідну історію. Одного разу вночі, повертаючись на возі додому, він побачив прямо перед кіньми диявольський екіпаж, величезний і довгий, мов змія, який пихкав вогнем і димом. А потім, невідомо як, він опинився всередині. Були там люди у дивному одязі, не інакше, як слуги диявола. Переляканий Дрейк звернувся до Господа і раптом опинився біля дороги, а коней і воза не було. Дійшовши додому, він дізнався, що годину тому житель сусіднього села привів його коней, яких знайшов за сім миль. З того часу Дрейк «завівся», весь час розповідаючи про диявольський екіпаж і обурювався, що йому ніхто не вірить. До речі, трикутний капелюх і досі зберігається в музеї, а батіг, на жаль, зник.

Ця історія не єдина. У 1952 році на Бродвеї, в Нью-Йорку, автомобіль збив чоловіка, який помер на місці. Поліцейський і лікар, які оглядали тіло в морзі, здивувалися, побачивши на людині старовинний костюм. Ще більше здивувалися, виявивши посвідчення особи, яке було видано 80 років тому, і візитні картки, на яких називався фах — комівояжер. Детектив перевірив адресу, вказану на візитці: ця вулиця була знесена понад 50 років тому. Зацікавившись загадкою, детектив знайшов список жителів цього району наприкінці минулого століття — одне з прізвищ і адреса збігались. Тоді він почав розшукувати жителів Нью-Йорка з цим прізвищем. І знайшов стареньку, яка заявила, що так звали її батька, який зник понад 70 років тому під час вечірньої прогулянки Бродвеєм. Більше того, старенька показала давню фотографію. Сумнівів не було: це був той самий чоловік у такому

самому костюмі. На фото стояла дата: квітень 1884 року.

Ці випадки неспростовно доводять: між минулим і сучасним існує матеріальний зв'язок. Швидше за все, у вигляді особливих енергетичних полів. Час не ховає події, він тримає їх у собі і передає з епохи в епоху якимись фізичними коридорами. Що ж це за коридори?

А МОЖЕ З ПАРАЛЕЛЬНИХ СВІТІВ?

Хто перший висловив свою думку про множинність населених світів?

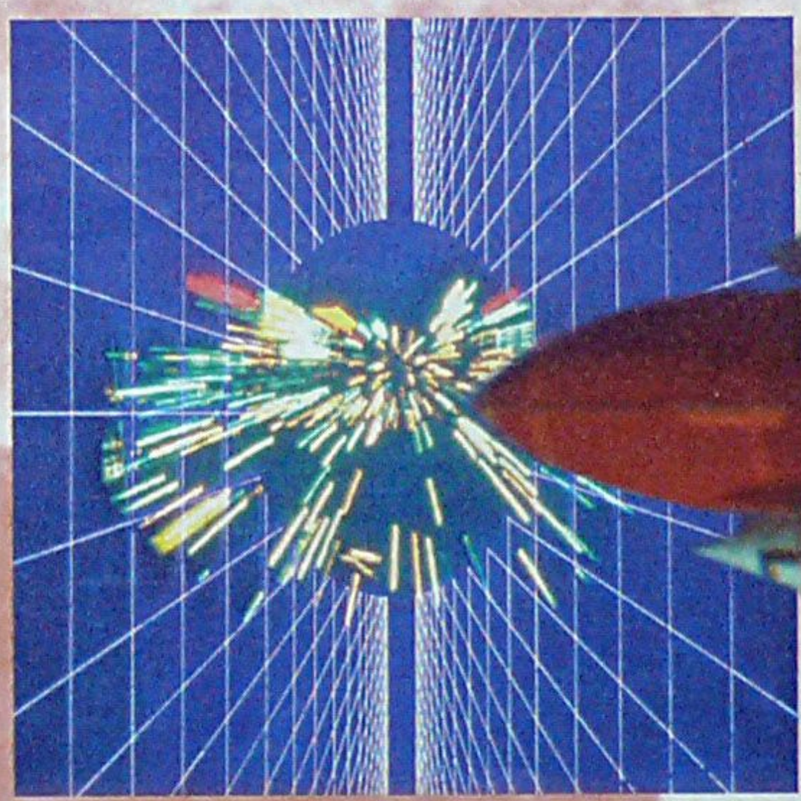

Відповісти можна точно відповісти на це запитання. Міфологія стародавнього Сходу, легенди народів Азії, Африки, Європи і Америки пройняті уявленням про істоти, які живуть на небі і сходять на Землю в образі богів, демонів, героїв.

Давньогрецький філософ Анаксагор (V ст. до н.е.) вважав, що не тільки на Землі, а й на Місяці є розумні істоти.

Нині широко відомим є вислів філософа Метродора (150-7 рр. до н.е.): «Вважати Землю єдиним населеним світом у безкрайому просторі було б так само безглуздо, як стверджувати, що на величезному засіяному полі міг би вирости тільки один пшеничний колос». А римський філософ-матеріаліст Тіт Лукрецій Кар (99-55 рр. до н.е.) в поемі «Про природу речей» сказав: «Весь цей видимий світ зовсім не єдиний у природі, і ми повинні вірити, що в інших місцях простору є інші землі, з іншими людьми та іншими тваринами».

1548 р. Джордано Бруно пише сміливу працю «Про нескінченність, всесвіт і світи», в якій підкреслює, зокрема, що «... існують незліченні сонця, незчисленні землі, які крутяться навколо своїх сонць так само, як наші сім планет крутяться навколо Сонця... В тих світах є живі істоти». За ці ідеї 17 лютого 1600 р. мислителя було спалено інквізицією.

У XVII та XVIII ст. ідея множинності населених світів стає досить популярною в наукових колах. Космітами населяли мало не кожне космічне тіло. Навіть Сонце вважали населеним, і не хто-небудь, а самі Ньютон і Гершель.

У Середньовічній Європі найяскравішою постаттю щодо цього був, мабуть, Савіньєн Сірано де Бержерак.

Відомий французький дослідник Е.Мішель в статті «Сірано описав наш радіоприймач» повідає, що під маскою дуелянта існував інший таємничий Сірано. На його думку, інопланетяни цікавилися земними справами упродовж всієї історії і часто з'являлися на Землі, повідомляючи окремим людям різні знання і демонструючи чудові технічні пристрої. Серед людей, удостоєних спілкування з інопланетянами, як вважає Сірано, були Агріппа де Нейттешайм, доктор Фауст, або Тритем, хірург ля Бросс, страчений за спілкування з дияволом у 1278 р., та якась група молодих людей — кавалерів Розенкрейцерів. Їхні таємниці Сірано сприймає не як чаклунство чи мистецтво, а як уміле використання законів природи, одержаних членами братства під час контактів з мешканцями інших світів.

Та нема нічого приголомшливішого, ніж читання книжок Бержерака «Подорож на Місяць» і «Подорож на Сонце». Сам він називає їх космічними творіннями, повними «забавних» вигадок. Проникливість Сірано неймовірна. «Така неймовірна,— підкреслює Е.Мішель,— що є історичною загадкою».

У «Подорожі на Сонце» читаємо: «Наші сучасники бачили лампи (лампи вічного світла — ред.), які горіли на знаменитих могилах Розенкрейцерів. Та неуцтво призвело до знищення тих ламп. Люди розбивали їх, сподіваючись знайти всередині вогонь, що давав світло». Ми маємо опис ламп, схожих на лампи денного світла.

Ніяк не пояснити навіть не лише принципову новизну, а високу точність зроблених ним описів предметів, існування яких ніхто з учасників не міг передбачити.

Так, наприклад, Бержерак описує ракету як засіб для космічних польотів. Більше того, йдеться про багатоступінчасту ракету. І слово «ступінь» він вживає в такому ж самому значенні, що й ми сьогодні.

Та ось, можливо, найнезвичайніше із всіх «видінь» Сірано де Бержерака. Одного разу, коли він ніби опинився на Місяці, місцевий мешканець подарував йому незвичайну книжку.

«Відкривши коробку,— писав Сірано, — я знайшов невідомо з якого металу щось схоже на наш годинник, повний численних дрібних потужностей і крихітних механізмів. Так, це книжка, але чудова книжка, що не має ні сторінок, ні букв. Нарешті, це книжка, з якої можна вчитися без зору, — треба тільки слухати. Якщо хтось забажає прочитати її, то машина напружується всіма своїми малесенькими нервами, потім читач повертає стрілку на той розділ, який він хоче почути, і тоді машина починає говорити ніби людською мовою або звучати як музичний інструмент».

Чи мав можливість Сірано де Бержерак в часи Людовіка XVI бачити радіоприймач, електричну лампу чи триступінчасту ракету?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Тварини на ешафоті

Бога ради! Благаю! Не показуйте цю сторінку своїм котам, собакам, качкам, свиням, коровам, вівцям, а також нашому Класному коту Ковба-сану!.. Бо те, про що я хочу вам розповісти, справді дуже цікаве — але не для котячо-собачо-телячого вуха!.. Благаю!

У судових архівах збереглося чимало деколи драматичних, а деколи просто кумедних фактів. Більшість з них стосується Середньовіччя, коли інквізиція карала не лише чаклунів і відьом, але й тих, хто замість свого останнього слова перед судом міг лише жалісно мявкнути чи хрюкнути. Отже, сьогодні розкажу про те, як під суд потрапляли тварини.

Допитавши свідків, вислухавши звинувачення та вирвавши тортурами «зізнання», інквізитори призначали тваринам, в залежності від «провини», різні терміни ув'язнення або смерть на шибениці, поховання живим, спалення на вогнищі та відтинання голови.

Так, у 1120 році єпископ Ліонський відлучив від церкви гусениць та польових мишей, а у 1121 році — мух, які залітали у церкву його абатства.

У XV сторіччі до суду потрапив жеребець, який звинувачувався у «байдикуванні та надмірній зухвалості». Жеребця було страчено.

Але найчастіше до суду потрапляли свині. Тільки у Франції відомо понад 20 «свинячих процесів». До кінця XVII сторіччя по вулицях великих міст, таких як Лондон і Париж, ходили свині. Здебільшого вони поїдали сміття та відходи, але деколи заходили у будинки бідняків і кидалися на дітей. Підозрювану у вбивстві свиню заарештовували, відправляли у в'язницю, де і тримали разом з людьми, причому витрати на утримання однієї свині дорівнювали витратам на утримання людини. «Що стосується поросят, то оскільки їхню участь у злочині доведено не було, їх конфісковано на користь суду», — такими словами закінчується один з вироків.

Одного разу кабана-смертника за наказом суду навіть одягли перед стратою: на нього натягнули куртку, штани і навіть білі рукавички.

У 1412 році в Швейцарії, на ринковій площі Цюріха, відбувся публічний суд. Судили вовка, який загриз двох людей. Генеральний прокурор виголосив звинувачувальну промову, адвокат намагався захистити підсудного, але йому це не вдалося — і вовка засудили до шибениці.

В 1499 році у Франції завівся ведмідь-грабіжник, який нищив пасіки та посіви, вбивав худобу. Ведмедя спіймали. Але адвокат, що взявся захищати ведмедя, знайшов у судовому кодексі статтю, згідно з якою ведмідь міг вимагати присутності своїх родичів. Цілий тиждень суд розмірковував, чи можна застосувати таку статтю до ведмедя і як слід шукати у лісі його косолапих родичів.

А в Росії у XVIII сторіччі до заслання у Сибір було засуджено... козла.

Деякі хитрі адвокати робили собі кар'єру на захисті тварин. Так, відомий середньовічний адвокат Шасене був активним захисником... щурів.

Виступи захисника щурів були дуже красномовні. Він казав, що, по-перше, не всі представники щурів отримали повістку до суду з причини великої розкиданості їхнього місця проживання. По-друге, вони не можуть з'явитися через побоювання за своє життя, оскільки на вулицях дуже багато кішок, які з радістю можуть підобідати важливим свідком. І, нарешті, третій аргумент просто вразив суддів: Шасене вимагав, щоб щурів судили не всім сімейством, а кожного окремо. Цей довід було визнано справедливим. Але ж неможливо встановити провину кожного щура! Прокурор не знав, що робити... «Щурячий процес» захист виграв із блиском.

Не менш відомий процес відбувся 1474 року у Базелі (Швейцарія). Судили старого півня-«чаклуна». Він звинувачувався у тому, що сам (без допомоги курок) ніс

яйця, з яких з'являлися чудовиська. Бідолаху не врятувала палка промова захисника, і півня урочисто спалили на міському майдані у присутності великої кількості народу.

У тій самій Швейцарії через п'ять років після згадуваного півня вирішили покарати хрущів. Два роки тривало слідство. Врешті-решт хрущів засудили до вигнання з країни, оскільки їх нібито не було у Ноєвім Ковчегу. Але хрущі рішення суду не виконали.

А ось подія зовсім недавнього минулого. В 1953 році британські газети повідомили, що лондонські поліцейські охороняють досить незвичного в'язня: у камері на ланцюжку сидів какаду на прізвисько Кокі. Бідолаха потрапив за грати через те, що вбив свою хазяйку — сімдесятирічну місіс Мінні Флетчер. Залишилося таємницею, за що папуга пробив дзьобом лоба бабці, але лондонський суд визнав какаду винним у злочині.

Все бачу, все чую, все розповім

Усі живі істоти на світі мають засоби спілкування із собі подібними та реагують на події у навколишньому середовищі.

В різних тварин домінують різні відчуття. У комах важливу роль відіграють запахи. Ними, наприклад, регулюється складне життя бджолиного вулика. Запахи, що йдуть від бджолиної королеви, повідомляють бджолам, що саме вони повинні робити в даний момент: за пилком летіти чи соти будувати. Запах прибитої людиною бджоли всі чудово почують, і тоді доведеться рятуватися від розлючених бджіл: вони всі кидаються на захист свого меду. А один з нічних метеликів у шлюбний період знаходить свою самицю за запахом, який він відчуває за кілька кілометрів.

У великих тварин запахи також важливі. За запахом сліду хижак знаходить здобич. Запахом тварини позначають свою територію.

Коли тварини зустрічаються, запахи продовжують грати свою роль, але тут починає працювати ще й зір. Поза тварини, вираз її «обличчя» багато чого можуть сказати іншій тварині. Хвіст трубою означає: «Я тебе не боюся!» Підгорнений хвіст — знак остраху. Піднята догори губа та оголені ікла — погроза (наприклад, у вовків, левів та тигрів).Рівний за силою супротивник також може показати зуби, і тоді можлива бійка. Але слабкіший негайно прийме позу покірності — повалиться на спину і підставить сильному шию. Ця поза зупинить нападника.

А там, де видимість обмежена (в лісі, в траві), все живе довіряється слуху і дає знати про себе за допомогою голосу: співають птахи, ревуть олені, стрекочуть комахи.

В процесі еволюції практично всі живі істоти набули «вуха» — вони використовують коливання частинок повітря чи води, аби заявити про свою присутність, відшукати партнера, почути небезпеку та знайти жертву. Чутливі можливості слухових органів тварин бувають дуже високими. Сова, не дивлячись, хапає на слух здобич; лисиця за двадцять метрів чує мишу під землею. А в лисиці фенека, яка живе у пустелі, надзвичайно великі вуха. Вони так само, як і в слона, допомагають переносити спеку, але велике вухо також підвищує слух. Приклади долоні до вух, і ти переконаєшся — у такий простий спосіб слух втричі посилюється.

Для кращого слуху багато тварин (кішки, собаки, олені, кабани) вміють повертати вуха на звук. Деякі люди також зберегли таку здатність — рухати вухами. Але життя мешканців лісу було б суцільним жахом, якби кожен звук примушував їх здригатися. Цього не відбувається. Інстинкти та досвід дозволяють пропускати повз вуха звуки, які не говорять про небезпеку. Така «фільтрація» звуків притаманна і людині. Ми, наприклад, не помічаємо цокання годинника. Мати може спокійно спати під звук поїзда, але миттєво прокинеться, почувши слабкий голос немовляти у люльці.

Цю звичку до небезпечних звуків цікавим чином використовували японські селяни. По кутах хати вони розставляли клітки із цвіркунами та звикали засинати під їхню музику, яка не змовкала всю ніч. Але якщо у помешканні з'являвся хтось сторонній (злодій, наприклад), цвіркуни всі разом замовкали — і господарі миттєво прокидалися.

Важливою проблемою у спілкуванні живих істот є питання про те, чи розуміють тварини нас, людей, коли ми розмовляємо своєю мовою? Чи розуміють хоча б деякі наші слова папуги і собаки?.. Раніше гадали, що ні. Але є такі папуги, що не випадково, а цілком доречно вигукують цілі фрази. Деякі слова здатні розуміти і собаки. І все ж тварини у першу чергу сприймають інтонацію нашого голосу.

Якщо влітку, збираючи ягоди, наштовхнутися на ведмедя, то наш переляканий крик звір може сприйняти за погрозу перед нападом — і тому, злякавшись, нападає перший. Цілі сторіччя селяни та мисливці користувалися прийомом «замовляння ведмедя», коли при несподіваній зустрічі з хижаком рівним спокійним голосом казали: «Михайло, я тебе не чіпаю, і ти мене не чіпай. У тебе діти, і в мене...» — цього і досить, щоб розійтися з миром.

Проходячи повз розлюченого собаку, можна його заспокоїти тихим посвистуванням чи яким-небудь рівним, заспокійливим примовлянням.

Відомий дослідник живої природи Лєсков розповідав, як в одного його знайомого був молодий пес, який ніколи не сидів на місці, а весь час бігав, заважаючи господарям та гостям. Команди «На місце!» та «В кут!» не діяли. Тоді хазяїн сказав тихо, але строго: «Хто вбив президента Кеннеді?!» І пес миттєво, винувато озираючись, на животі поповз до себе в кут та надовго завмер. Отже, справа в інтонації, яку дуже тонко відчувають і люди, і звірі.

Я, всюдисущий Класний, продовжую свій Класний репортаж! І одразу передаю мікрофон всюдиплаваючому капітанові Немо, який дасть відповідь на ваші популярні запитання: «Коли, нарешті, ми слідом за Колею Герасимовим зможемо подорожувати у часі, щоб познайомитися з Гостею з майбутнього — Алісою?..»

ПРИКРОЩІ ЧАСУ

З реально існуючих машин часу я достеменно знаю тільки Машину Часу професора Крапки і «Машину Часу» Андрія Макаревича. Перша схожа на старий «Запорожець», а друга співає непогані пісні. Перша сама не знає, як працює, а друга не знає нот, але грає. Отакі я знаю машини часу. Щодо апаратів Герберта Уеллса або Кіра Булычова — то все фантазія несамовитих фантастів. Поки що. Бо все, що фантасти колись нафантазували, згодом неодмінно здійснюється, вірте мені, онучки. Я от на власні вуха чув від заслужених і шанованих фізиків, що вони вже стоять на порозі розгадки Часу і створення такої Машини.

Та інколи я замислююсь: а чи, бува, не створили вони вже цю кляту Машину? Бо чим пояснити дивовижні випадки, що сталися з моїми друзями-мореплавцями протягом останніх років, як не випробовуваннями Машини Часу, га?.. Чим, онучки мої любенькі?.. Втім, от самі все послухайте, а тоді й вирішуйте.

БІДОЛАШНА «МІЛЕНА»

Влітку 1993 року вантажне судно «Мілена» вийшло з цейлонського порту Коломбо курсом на Бомбей — Карачі — Аден. І несподівано... зникло! Наче розчинилося у просторі Індійського океану. А потім так само несподівано знайшлося — ось тільки прибуло до Бомбейського порту з величезним запізненням, наче рухалось не за визначеним маршрутом, а плавало по всьому океану. Однак, що дивно, прилади «Мілени» відзначили: курс було прокладено оптимальний і жодної зайвої милі судно не пройшло. Що ж сталося насправді?..

Капітан Вільям Тукер і вся команда розповіли таке. 12 липня 1993 року, невдовзі після останнього виходу на радіозв'язок, на судно налетів шквал. Моряки твердили, що його супроводили неймовірної сили гроза з потужніми блискавками. Так само несподівано гроза припинилася, небо очистилося від хмар і море заспокоїлося.

Не встигли моряки отямитись від бурі і звикнути до яскравого сонця, як назустріч «Мілені» вискочив вітрильник старовинної конструкції. Він швидко наблизився до «Мілени» і закинув на її борт абордажні гаки. Потім почалось найнеймовірніше: на палубу сучасного судна почали стрибати пірати в старовинних костюмах! Вони щось голосно волали незнайомою морякам мовою!..

Екіпаж «Мілени» нарешті отямився від шоку і почав відчайдушно відбиватись від супротивника дошками, веслами, баграми — усім, що потрапило під руки. В апогеї цієї неймовірної битви старший помічник капітана кинувся до каюти, де зберігався автомат системи Томпсона, і відкрив вогонь по нападниках. Це справило враження на піратів, але повністю очистити палубу вдалося тільки тоді, коли моряки застосували потужні суднові брансбойти та вогнегасники. Спантеличені пірати стрімголов кинулися на свій вітрильник, який одразу відійшов від «Мілени», залишивши на полі битви одного вбитого.

Небіжчика ретельно оглянули. То був чоловік, котрий навіть гадки не мав, що існує у світі мило, зубна щітка і бритва. Одягнений він був у широкі шаровари, підв'язані широким паском, і жилет з козячої шкіри. Крім того, на ньому був широкий кривий ніж. Моряки збиралися перенести тіло до суднового морозильника, але тут на судно знову налетів потужний шквал, який тривав десь півгодини.

Коли він стих, радист вийшов на зв'язок з Бомбеєм, щоби повідомити про цей випадок. І несподівано почув у відповідь: «Так ви знайшлися? Ви живі?..» Моряків просто приголомшила дата на календарі в порту Бомбею: кінець жовтня! А мала бути середина липня — адже вони йшли своїм курсом і не зупинялися й на п'ять хвилин!..

Тіло пірата зникло, але його речі залишилися. Експертиза встановила, що одяг і ніж були виготовлені у XVI-XVII сторіччі. Отака, онучки мої, дивовижна історія. А вчений Чарлз Мурей зробив такий висновок: напевне, «Мілена» потрапила в так званий інший часовий вимір.

ДВІ ГОДИНИ І ТРИ РОКИ

16 жовтня 1992 року індійське пасажирське судно «Морська зірка» вийшло з порту Бомбей до Малайзії. На його борту було 49 членів екіпажу і туристів. Круїз проходив без пригод, але на п'ятий день розпочався шторм. Радіозв'язок з «Мор-

ською зіркою» припинився, але перед тим з її борту було надіслано сигнал СОС. Негайно в море вийшли рятувальні судна, але не знайшли навіть сліду від «Морської зірки» — вона просто зникла з радарів. Після того, як шторм ущух, на пошуки судна вийшло п'ять катерів берегової охорони, які протягом трьох діб ретельно обстежували акваторію можливої трагедії. Але — без результату. Жодних слідів катастрофи не було знайдено. З того часу в усіх офіційних документах зазначалося: «Морська зірка» загинула, жодної людини з тих, хто знаходився на її борту, не врятовано...» На жаль, і таке часом трапляється в океані, онучки мої допитливі.

Минуло три роки. І от у жовтні 1995 року, в тому ж районі, невідомо звідки, на очах приголомшених рибалок, які перебували на невеликому катері, виникло судно. Воно негайно передало в ефір: «Все гаразд! СОС відміняємо. Шторм раптово вщух».

Радисти, які прийняли це повідомлення, були здивовані: ніякої бурі і жодних сигналів про допомогу в цьому районі не було. Все з'ясувалося після того, як представники берегової охорони піднялися на борт невідомого судна: ним виявилася... «Морська зірка»! Екіпаж і пасажири судна були дуже схвильовані і раділи тому, що врятувалися від урагану. Повідомлення про те, що їхнє судно зникло три роки тому, сприйняли за недоречний жарт: «Які три роки? Сигнал СОС ми передали дві години тому!» — повідомив капітан. Потім люди, які дивом випірнули з пастки Часу, почали, хвилюючись, розповідати військовим морякам про те, як понад дві години вони боролися з ураганом, а потім він несподівано вщух... А що там було далі з тими людьми і «Морською зіркою» місцева влада засекретила. Отак, дітки мої: борються люди із стихією дві години, а насправді спливли вже цілі роки!..

У БЕРМУДІВ СВОЇ ТАЄМНИЦІ

А ця неприємна історія сталася вже не на воді, а під водою. У 1993 році американський підводний човен, що знаходився в районі знаменитого Бермудського трикутника, раптово зник... і за мить опинився у водах Індійського океану — за десять тисяч миль від того місця, де щойно знаходився!.. Але це ще не все, голуби ви мої: час того загадкового переміщення склав лише кілька секунд, а от члени екіпажу субмарини постарішали одразу на 20-30 років! Ото жах!..

З секретним рапортом Пентагону про цю надзвичайну подію ознайомили групу експертів, і вони дійшли єдиної думки: відбулося переміщення у часі. «Корабель, — писав у своєму рапорті капітан, — патрулював узбережжя південної частини Флориди, де передбачалося приводнення капсули з астронавтами. Несподівано на глибині 200 футів човен почав вібрувати. Вібрація тривала близько хвилини і потім припинилася. Супутникова навігаційна система визначила, що ми знаходимося вже в іншій точці — за 300 миль від східного узбережжя Африки. Я одразу попросив дозволу в командування, щоб зайти у найближчий порт Кувейту. На превеликий подив, ми всі виявили, що сильно постарішали...»

Всіх учасників цієї надзвичайної події розпитали американські військові спеціалісти, потім їх було розташовано у Центрі космічної медицини в Німеччині. Згодом один з медиків заявив журналістам: «Всі члени екіпажу продовжують старішати. В них з'явилися глибокі зморшки, посивіло волосся, послабли м'язи, погіршився зір і слух. Це типові ознаки старіння. Підводники глибоко переживають те, що з ними сталося, але для науки ця подорож надзвичайно цікава. Ми знаходимося на порозі розкриття таємниці Простору і Часу і, можливо, знайдемо ключ до розуміння цього явища...»

ПІРНУВ НА 70 РОКІВ

І не тільки в Індійському океані існує феномен «петлі часу». От що сталося в Південному морі. З датського рибальського судна помітили, що неподалік якось незвичайно вирує вода. Рибалки спустили шлюпку і вирушили до дивного місця. Несподівано з-під води з'явилася людина в старовинному водолазному костюмі. Опинившись у шлюпці, водолаз зняв шолом і весело подивився на рибалок. Але, відчувши їхній подив, почав щось говорити англійською... Коли плавця доставили на сушу, він розповів, що бере участь у складі рятувальної команди англійських ВМС у підніманні з дна судна «Фіндхорн», яке затонуло. При цьому його страшенно дивувало все, що він бачив навколо себе, а ще він запевняв, що спустився на дно 5 вересня 1929 року.

Думаєте, онучки, що божевільних і в морі вистачає?.. Згодний. Але річ у тому, що «Фіндхорн» справді потонув у тому районі в серпні 1929 року. Більше того, Ешлі Ребнервілл — так назвав себе водолаз — повідомив усі подробиці цієї забутої історії — аж до імен рятувальників. Не знав він тільки того, що спроба підняти судно закінчилася невдачею, а один з рятувальників — якийсь Ешлі Ребнервілл! — зник без вісті, не повернувшись з чергового занурення...

Отакі, онучки мої поспішливі, жарти може творити з людьми Час! Вивчає ці жарти Британське Королівське метапсихічне товариство, і вже зафіксувало понад 200 подібних випадків. Але Машину Часу ще не вигадало. То, може, правий був Блаженний Августин, говорячи: «Я чудово знаю, що таке час, поки не думаю про це. Але варто замислитись — і ось я уже не знаю, що таке час...»

Казка про Попелюшку,

та не стала Королевою, бо гордою була

«Все можуть королі!» — так співала колись Алла Пугачова. Так, усе! Крім одного — женитися за коханням, про це теж у тій пісенці було... Це прикро — але це правда.

Найпоширеніший сюжет в усій літературі світу — то казка про Попелюшку, яка однієї щасливої миті перетворюється на Принцесу. Тобто проста і добра дівчина, яка мріє про казкового принца, врешті-решт знаходить щастя з чоловіком своєї мрії... На цьому казки, зазвичай, закінчуються, а що там буває після весілля — хтозна... А все ж — цікаво! Історія леді Ді тільки підказала нам відповідь на запитання: що там, за весіллям королів, настає.

Власне, історія принцеси Діани у світовому розумінні почалася тоді, коли королева Великої Британії Єлизавета II вирішила одружити свого сина — принца Чарлза. На той час йому виповнилося тридцять два роки, але всі дівчата, до яких він залицявся, відмовляли принцу в шлюбі. Тоді до справи взялася сама королева. Влітку 1980 року вона знайшла ідеальний варіант — леді Діана Спенсер, сестра колишньої приятельки принца.

Родина Спенсерів була не тільки аристократичною, але й мала частку королівської крові: першим у роді був герцог Річмонд. Спенсери були багаті, володіли лондонським палацом Спенсер-хаус, де знаходилась чудова колекція творів мистецтва. Щоправда, Спенсери мали поганий характер, в родині постійно хтось з кимось не розмовляв, а матір Діани — леді Френсіс — у шляхетному товаристві поза очі називали «шаленою»: вродлива, гостра на язик, чоловіки від неї просто падали...

Коротше кажучи, все сталося, як гадалося. Діані було шість років, коли у 1967 році після страшенних скандалів батьки розлучилися. Діти залишились з батьком — графом Джонні Елторпом, котрий з того часу майже ні з ким не розмовляв. Діти дуже жаліли тата, особливо сама Діана, яку граф сильно любив. Але водночас діти дуже ревнували батька до будь-якої особи жіночої статі: навіть нянечкам втикали у стільці шпильки, часом викидали з вікон їхній одяг. Та в 1976 році граф все ж одружився вдруге. Юна Діана у приступі ревнощів вліпила батькові ляпаса, а пізніше на очах слуг зіштовхнула мачуху зі сходів.

Народилася Діана Спенсер 1 липня 1961 року в англійському містечку Сендрігам — неподалік від маєтку Норфолк, в якому зростали численні англійські монархи. Вчилася в приватній англійській школі, продовжила освіту в Швейцарії. Повернувшись на батьківщину, працювала нянею і гувернанткою, потім перейшла до дитсадка. Підробляла, як і будь-який інший підліток в Англії: мила посуд, прасувала білизну, за 1 фунт на годину пилососила чужі квартири.

У дитинстві Діана, за словами друзів і ворогів, була затятою брехухою або, висловлюючись делікатніше, невиправною фантазеркою. Вона просто не вміла говорити правду, їй усе потрібно було прикрасити. Бабуся майбутньої принцеси Уельської говорила про свою шестирічну онучку: «Діана Спенсер — найхитріша дівчинка з усіх, кого я коли-небудь бачила». А один з друзів, говорячи вже про дорослу леді Ді, промовив таке: «Плями зі шкури леопарда ніколи не зникають». Просто-таки народна мудрість!..

Діана тяжко переживала розлучення батьків. З фотографій того часу на нас дивиться сумна, насторожена дівчинка, яка поглядає на світ з відвертою підозрою. Та вже в цьому юному віці помітні її знамениті стрункі ноги... Однак вона все ж була справжньою Попелюшкою — хай і з аристократичним корінням, але цілком невиразною, хоч і доброю дівчинкою. Вона мріяла стати балериною, але надто високу й незграбну дівчинку ніхто не хотів випускати на сцену. І та неймовірна кількість її капелюшків, сумочок і суконь, що вона придбала, ставши Принцесою, і яка занесена до Книги рекордів Гіннесса, тільки підкреслюють її дівоче бажання стати красивою, багатою і знаменитою. Бідолашна Попелюшка!..

Втіху юна Діана знаходила у фантазіях, часто повторюючи: «Я стану кимось видатним для світу». У родині її називали Герцогиня —

яка стала принцесою,

вона завжди знала, чого хоче і як цього досягти. З п'ятнадцятирічного віку вона твердо вирішила, що їй потрібний принц Уельський. І він виник у її житті завдяки старшій сестрі — Сарі, котра була знайома з Чарлзом.

Принц Чарлз, майбутній монарх, міг вважатися найзавиднішим женихом у світі. Однак йому не дуже щастило в житті. Тому, коли у липні 1980 року вони на пікніку, сидячи у стозі сіна, розговорилися з Діаною, на принца справили велике враження жалість і співчуття з боку юної Діани. Тут Діана зовсім не придурювалася — вона завжди гостро відчувала чужий біль і тугу, прагнула втішити тих, кому погано... Саме з того дня Чарлз почав думати про Діану як про майбутню наречену. Вже за місяць він зізнався другові, що зустрів дівчину, з якою хоче одружитися. Він сказав, що Діана природна, добра і (тут він сильно помилявся) любить сільське життя. А у вересні фоторепортери підкараулили леді Діану біля дитячого садка, де вона тоді працювала, і зробили знаменитий знімок: юна мадонна з дитиною на руках стоїть засліплена сонячним світлом, і крізь тонке плаття просвічуються стрункі ніжки. Так Діана почала свою кар'єру зірки. Вона одразу взяла в руки свою найгострішу зброю — журналістів. Зброю, яка — хтозна! — може, і згубила саму леді Ді.

Однак повернемося до Діани і принца Чарлза. У лютому 1981 року принц запропонував Діані Спенсер стати його дружиною. Мрія збулася!..

Це весілля було без перебільшення грандіозне! Вперше за останні 300 років спадкоємний принц Об'єднаного королівства бере шлюб з англійкою! За телетрансляцією весілля стежили 750 мільйонів людей в усьому світі!..

Через рік, у червні 1982 року в Діани народився син Вільям. «Моє життя в порядку, однак заважає улюбленій справі — мисливству», — так прокоментував народження сина Чарлз. Ще за два роки, 6 вересня 1984 року, народжується Генрі. «Я мріяв про дівчинку, а народився хлопчик, та ще й рудий», — мовив Чарлз, узявши немовля на руки.

«Ці слова остаточно вбили моє кохання», — згадувала Діана. Час красивого кохання принца й принцеси було вичерпано, розпочався період сварок. До того ж — сварок гучних: у 1985 році Діана намагається покінчити життя самогубством, а згодом ще кілька разів повторює ці спроби. І ці події стають відомими журналістам!.. Такого консервативна Англія ще не бачила: преса розголошує секрети королівської родини, ганьба!..

А може, й не ганьба?.. Може, навпаки: люди побачили, чим завершуються казки про Попелюшку, зрозуміли, що принци і принцеси теж люди і теж можуть бути нещасливими?.. 28 серпня 1996 року за велінням королеви Єлизавети II, яка втомилася від скандалів, Чарлз і Діана розлучились. Слова, промовлені на адресу героїні іншої відомої казки, якнайкраще підходять принцесі Діані: «В ній було надто багато життя»...

Діана зберегла титул принцеси і розпочала активну благодійну діяльність, очоливши кампанію за заборону застосування протипіхотних мін. Розлучення далося їй нелегко — шляхетні родичі прагнули будь-що відібрати в неї синів, один з яких повинен колись стати королем Англії. Попелюшка зрозуміла, що втратила право на особисте життя, але продовжувала за нього боротися. І — поплатилася життям...

В останній день літа минулого року інформаційні агенції всього світу передали про загибель принцеси Діани в автокатастрофі. Сталося це майже в центрі Парижа, де Діана була разом із своїм новим женихом — єгипетським кінопродюсером Доді аль-Файедом...

Тіло леді Діани поховане на острові навпроти маєтку сім'ї Спенсерів. Весляр, який курсує між островом і сушею, ще й до сьогодні не встигає переправляти квіти на могилу тієї, кого любив увесь світ. На могилу Попелюшки...

Своїм улюбленим синам Вільяму й Гаррі їхня мама, принцеса Уельська, ніби в передчутті жахливої загибелі, залишила усний заповіт: «Слухайтесь свого серця — і ви ніколи не схибите». Прислухаємось і ми до цих мудрих слів улюбленої всіма леді Ді, принцеси Уельської, Діани Спенсер. Казка про Попелюшку ніколи не закінчиться — бо що залишається від казки потім, коли її вже розказано?..

К

МОТОРНИЙ ЧОВЕН

Морські швидкісні моторні човни — це справжні королі водних видів спорту. Змагатися на них можна тільки у відкритому морі, бо траса змагань сягає 260 кілометрів. Є човни з одним корпусом і катамарани з двома вузькими паралельними корпусами — остовами. Ці морські чуда техніки розвивають швидкість понад 160 кілометрів на годину. Регати таких човнів — не для боягузів. Як і човен, так і його команда мають бути витривалими, міцними, щоб легко перенести усі труднощі, усі зіткнення на хвилях під час регат.

Двигуни

Регатні моторні човни можуть мати як внутрішні, так і зовнішні (причіпні) двигуни.
Човен, показаний на малюнку, має два 12-циліндрові двигуни Ламборджіні, вміщені всередині конструкції. Двигуни ці дуже потужні і потребують багато палива — під час регат навіть 140 літрів на годину.

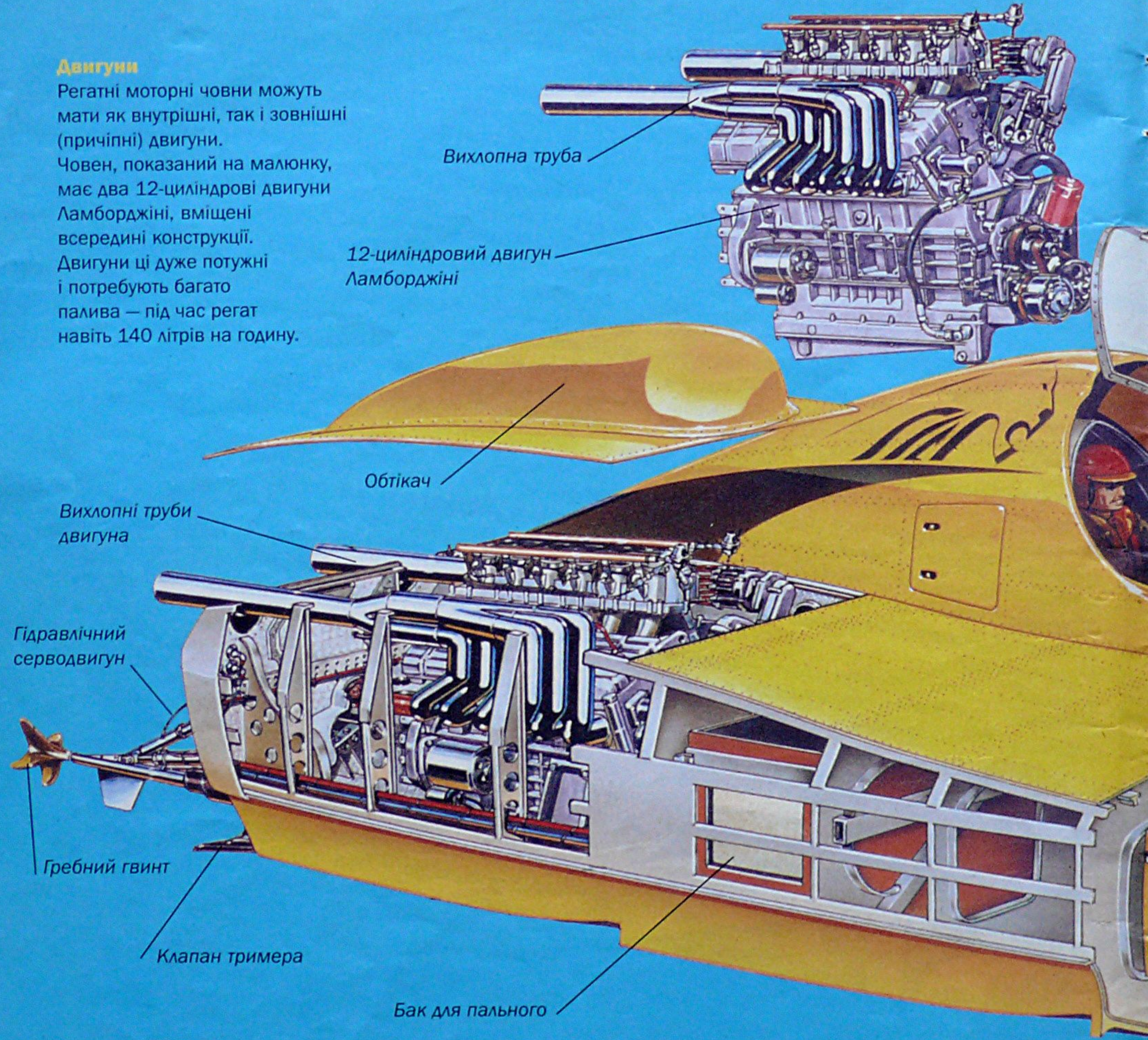

Технічні дані

Конструкція:
покриття і каркас з алюмінієвого сплаву

Двигуни:
2 двигуни V-12 Ламборджіні об'ємом 8500 см^3, кожний потужністю 950 к. с.

Довжина:
15,2 м

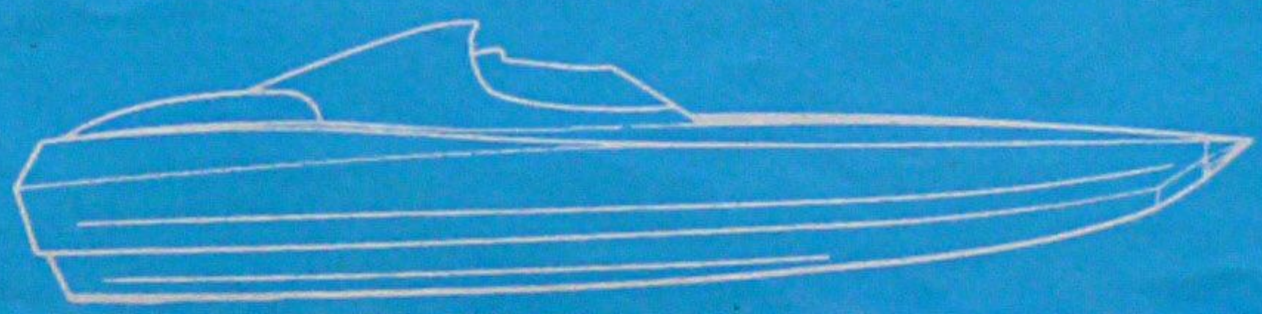

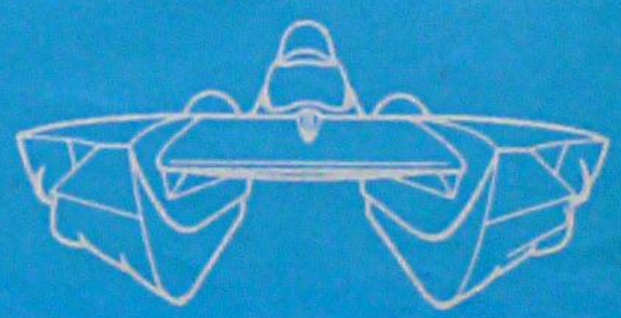

Кабіна

Такий човен повинна обслуговувати команда з двох членів. Рульовий сидить попереду, а механік, який керує двигунами, сидить позаду нього. Кабіна закрита прозорим обтічним пластиковим куполом.
Вгорі є спеціальний отвір, який полегшить евакуацію членів команди під час аварії.

Пояс безпеки

Правила вимагають, щоб кожен із членів команди був пристібнутий поясом безпеки. Якщо член команди випаде за борт, пояс безпеки автоматично вимкне двигун, і човен зупиниться.

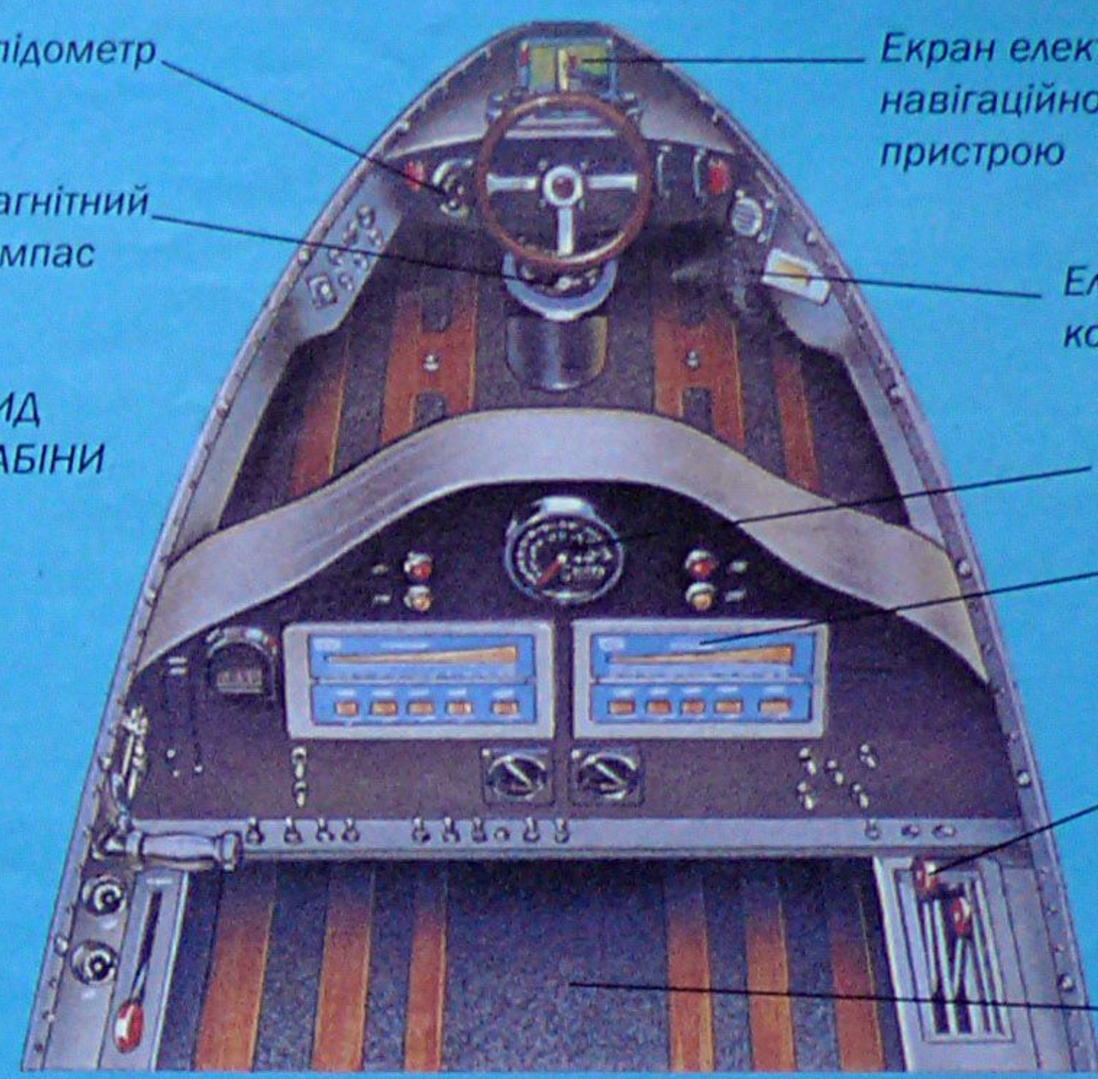

За кермом

Рульовий утримує човен на курсі за допомогою електронної супутникової системи навігації.
Інший член команди керує двигунами і розміщенням вантажів. Якщо ніс човна піднімається надто високо, клапан тримера похилено вниз. Можливе перекачування пального між баками для утримування потрібної для човна рівноваги.

Крісло рульового

Прозорий купол, відкритий вгору для легкої евакуації

Рульовий

Механік, який управляє двигунами і тримером

Міцне покриття з алюмінієвого сплаву

Каркас з алюмінієвого сплаву

Ніс

Тунель між корпусами

Місткість для баласту

Бічний редан

Ковзна поверхня з реданами

Планірування

Коли човен сягне швидкості планірування, він здіймається над водою. Повітря чинить менший опір, ніж вода, і тому човен може мчати швидше. Катамаран при великій швидкості утворює під палубою, яка з'єднує два корпуси човна, повітряну подушку, а вона підносить човен над водою.

«Слов'янський базар»

Міжнародний фестиваль мистецтв «Слов'янський базар» заснований у 1992 році. З 1994 року фестиваль проходить під особистими патронатами Президентів України, Росії і Білорусії.

За всі роки у «Слов'янському базарі» взяли участь понад 10 тисяч артистів, композиторів, поетів, художників та інших діячів культури з 40 країн світу. Проведено понад 500 концертів, творчих ювілейних вечорів, вечорів джазу, диско-музики.

Усі концертні програми проходять при повних аншлагах. Понад 500 тисяч глядачів відвідали фестиваль. Щорічно в центрі особливої уваги знаходиться конкурс молодих виконавців популярної пісні (призовий фонд — 22 тисячі доларів США).

У 1998 році на фестиваль традиційно з'їхалися гості майже з 25 країн світу. Цьогоріч їх приймали відразу два слов'янських міста — Одеса (Україна) і Саратов (Росія).

Конкурс молодих виконавців викликав підвищений інтерес, адже на попередніх фестивалях тричі перемагали представники з України і тричі — з Югославії: 1992 р. — *Олекса Берест* (Україна), 1993 р. — *Таїсія Повалій* (Україна), 1994 р. — *Шчепа* (Югославія), 1995 р.— *Філіпп Жмахер* (Югославія), 1996 р. — Руслана Лижечко (Україна), 1997 р. — *Світлана Славкович* (Югославія). Авторитетно міжнародне журі очолював Ілля Рєзник. 18 учасників з 15 країн світу вступили у боротьбу за почесну нагороду. Першого дня молоді виконавці співали пісню за власним вибором у супроводі інструментальної фонограми в Одесі. А через день у Саратові учасники виконували слов'янський шлягер у супроводі Президентського оркестру Росії. За підсумком двох конкурсних днів одностайним рішенням журі володарем Гран-прі VIII Міжнародного фестивалю мистецтв «Слов'янський базар» стала представниця з України *Катя Бужинська*.

Цьогорічний фестиваль довів переваги української пісенної школи. На початку липня у Міжнародному дитячому таборі «Молода гвардія» в рамках «Слов'янського базару» проходив Міжнародний фестиваль дитячих шоу-програм. Виступи юних талантів також оцінювало Міжнародне журі. Найприємнішим є те, що і в дитячому конкурсі володарем Гран-прі став український танцювальний колектив народного танцю *«Орлятко»* з Дніпропетровська.

Слід віддати належне невгамовному і здібному віце-президенту Міжнародної корпорації «Слов'янський базар» Олександру Злотнику, який доклав усіх зусиль, щоб свято мистецтв вдалося на славу.

Наша Одеса, сонячна, гостинна, легендарна, ніби спеціально створена для проведення багатонаціональних фестивалів мистецтв. Нарешті такий великий Міжнародний фестиваль, як «Слов'янський базар», прийшов на українську землю. Фестиваль — це щось набагато більше, ніж просто свято мистецтв і єднання слов'янських народів. Ідея «Слов'янського базару» сама по собі вже є оплотом миру. Мабуть, лише такому масштабному дійству під силу створити культурний генофонд для майбутніх поколінь. Фонд, який буде закладений із генів культур і мистецтв різних народів.

«У гостинній, сонячній, обласканій теплим морем Одесі представників різних держав об'єднала чудова мова, — говорилося у вітальній телеграмі Президента України Л.Кучми на адресу фестивалю, — якій не потрібні переклади — мова мистецтва. «Слов'янський базар» є форумом декількох поколінь відомих митців, де молодь гідно наслідує своїх учителів».

ФРЕДДІ МЕРКЮРІ — РОК-ЗІРКА, РОК-КОРОЛЬ З «QUEEN»!

Якби мені, Джексону, хтось запропонував визначити трійку найкращих співаків світу, то, безперечно, в числі перших я назвав би легендарного Фредді Меркюрі.

Його справжнє ім'я — Фарух Балсара. Народився він 5 вересня 1946 року на маленькому острові Занзібар. Його батьки — Бомі та Джер — були персами. Батько працював бухгалтером у Британському уряді. В 1954 році, коли Фаруху було всього 8 років, його відправили в Індію і віддали до школи Святого Петра у Панчгані — за 500 миль від Бомбею. Там друзі стали звати його Фредді — це ім'я прижилося і в сім'ї.

Школа Святого Петра була типовою англійською, і всі види спорту, якими в ній займалися, були суто англійськими. Фредді любив хокей, спринт і бокс, а в 10 років став чемпіоном школи з настільного тенісу. Але спортом його таланти не обмежувалися. Він дуже любив живопис і постійно щось малював для друзів та родичів.

І звичайно ж, з ранніх років Фредді страшенно захоплювався музикою. Він слухав платівки на старому домашньому програвачі, складаючи їх стосами і прокручуючи безупинно. Слухаючи музику, Фредді любив підспівувати. Музика була в основному індійська, хоч інколи потрапляла і західна.

За згодою батьків Фредді почав учитися грі на фортепіано. Також він співав у шкільному хорі і систематично брав участь у шкільних театральних виставах.

У 1958 році п'ятеро друзів зі школи Святого Петра створили свою першу рок-групу, яку назвали «The Hectics», де Фредді був ще не вокалістом, а піаністом. Вони грали на шкільних вечорах, ювілеях і танцях.

У 1962 році Фредді повернувся додому на Занзібар, а коли у 1964 році в країні почалися безпорядки, сім'я Балсара переїхала до Англії. 17-річний Фредді вибрав тут для себе художній коледж.

Фредді здружився із студентом свого коледжу Тімом Стаффелом, який грав на бас-гітарі і співав у групі «Смайл» («Усмішка»). Окрім Тіма, до складу групи входили гітарист Брайан Мей і ударник Роджер Тейлор. Коли музиканти групи вперше почули голос Фредді, вони були приворожені. А його манера гри на роялі — зовнішньо ефектна, з моцартівською легкістю — відрізнялася розкішною неповторністю. Музичні експерименти Фредді проходили у ліверпульському «Айбексі», який згодом перейменували в «Рекедж». Потім він потрапив до групи «Саус Мілк Сі».

У квітні 1970 року Тім Стаффел залишив «Смайл» і місце вокаліста зайняв Фредді. Він змінив назву групи на «Queen», а своє прізвище — на Меркюрі.

Фредді придумав герб для групи на базі знаків Зодіаку її учасників: дві феї для нього (Діва), два леви для Роджера і Джона (Лев) і краб для Брайана (Рак). Саме Фредді став автором першої пісні «Queen», яка потрапила на британські чарти — Seven Seas Of Rhye. Йому належить і перший великий хіт Killer Queen, а також найвідоміша пісня групи «Bohemian Rhapsody».

7 жовтня 1979 року збулася давня мрія Фредді — він виступив з Королівським балетом. Наприкінці травня 1983 року Фредді дивився постановку опери Верді «Бал-маскарад». Саме тоді він вперше побачив іспанську оперну діву Монсеррат Кабальє. Сила і краса її голосу справила на нього незабутнє враження. Але лише на початку квітня 1987 року ці двоє артистів таких різних жанрів почали роботу над спільним альбомом. У травні в знаменитому Ку-Клабі на острові Ібіца відбувся величезний фестиваль, де Фредді був почесним гостем і разом з Монсеррат виконав пісню «Barcelona», яку присвятив рідному місту Монсеррат.

8 жовтня 1988 року у Барселоні на фестивалі «La Nit» Фредді востаннє виступав перед публікою. Він уже був важко хворий на СНІД, але не хотів, щоб люди знали про це. Офіційно він оголосив про свою хворобу тільки за день до смерті. Наступного дня його боротьба з хворобою була закінчена. Він помер тихо у себе вдома в Лондоні від бронхіальної пневмонії, що загострилася на фоні СНІДу. Світ був шокований. Фани з усіх куточків планети присилали квіти і листівки, а багато їхали до Лондона, щоб тільки постояти біля його будинку.

20 квітня 1992 року на стадіоні Уемблі відбувся величезний концерт його пам'яті, в якому взяли участь знамениті рок-зірки. Найкращим пам'ятником для Фредді став випуск альбому «Made in Heaven», який завершили троє членів групи, що залишилися.

Альбом вийшов 6 листопада 1995 року. В ньому — останні пісні, записані Фредді.

Спасибі, Фредді. Ми завжди пам'ятатимемо тебе. Ми тебе любимо. «Queen» і ти будете разом з нами!

ЗМІСТ

Для лицаря Середньовіччя герб — це паспорт, автобіографія і характеристика з місця навчання разом узяті. Людина, яка зналася на геральдиці, могла прочитати за гербом не тільки історію роду його власника, його заслуги і неблаговидні вчинки, але навіть дізнатися про окремі риси його характеру.

З вигляду деяких гербів можна одразу ж визначити прізвище його власника, назву міста чи рід занять цеху або гільдії. Так, наприклад, у сім'ї Брейкспірів, прізвище яких перекладається як «зламаний спис», гербом служив зображений на червоному полі переламаний надвоє білий спис, а гербом міста Берліна — чорний ведмідь (der Bar — ведмідь).

Основну інформацію про власника несуть зображені на щиті герба малюнки — так звані гербові фігури. Гербові фігури поділяються на дві частини: геральдичні і негеральдичні.

До геральдичних фігур відносяться горизонтальні, вертикальні та похилі смуги, хрести, трикутники, ромби та інші геометричні фігури. На перший погляд вони нейтральні і навряд чи можуть розповісти щось цікаве. Але це не так. Кожна з них має певний смисл. Наприклад, смуга в 1/7 висоти герба, яка тягнеться з верхнього правого кута до нижнього лівого (в геральдиці вона має назву «скіс») символізує драбину, оперту на мур. Такий герб отримував лицар, який першим вдерся на захисні споруди ворога, забезпечивши цим перемогу свого війська. Біла горизонтальна лінія на гербі Габсбургів пов'язана з легендою, у якій розповідається, що під час третього хрестового походу австрійський герцог Леопольд V в одній із битв з мусульманами отримав стільки ран, що його туніка залишилася білою тільки під лицарським поясом.

Негеральдичні фігури бралися з навколишнього світу або зі світу фантазії. Це могли бути постаті людей, звірі, рослини, а також міфічні істоти: єдиноріг, дракон, русалка тощо.

Однією з найпоширеніших у геральдиці фігур є лев. Лев — цар звірів, то й зустрічається його зображення на гербах можновладців, наприклад, князів і королів Галичини, королів Бельгії, Швеції, Леону, герцогів Брабанту і Перигору.

Не поступався левові за популярністю в геральдиці й цар птахів — орел. На гербах деяких країн зображали двоголового орла. Дві голови орла виводяться з голови давньоримського бога часу Януса. Як і дволикий бог римлян, орел однією головою дивиться в минуле, а другою — в майбутнє, символізуючи міць і впевненість. Дві голови орла у гербах таких православних країн як Візантія та Росія ніби поєднують владу духовну з владою світською.

Орел був також емблемою єгипетського султана Саладина, який жив у часи хрестових походів, був видатним полководцем і непримиренним ворогом лицарів-християн. Нині орел Саладина зображений на гербах Єгипту, Сирії, Іраку, Йорданії та Ємену.

Ще з античних часів у країнах Середземномор'я великою популярністю користувалися легенди про випадки порятунку людей дельфінами. Тому ці симпатичні мешканці моря стали символом милосердя, справедливості та безкорисливої опіки. Дельфін був зображений на гербі Нижньої Бургундії, яка називалася ще Дофіне-Дельфінат.

Павільйон

будівля полегшеного типу.
Споруда для виставочної експозиції.
Приміщення для кіно- і фотозйомки.
Театральна декорація (на рамах).

ГЕРБА

Після смерті останнього бургундського герцога, який помер бездітним, герцогство, згідно з його заповітом, перейшло у власність французького короля Карла V. При цьому герцог виставив одну умову, яка послідовно виконувалася аж до повалення французької монархії: нащадок французького престолу носить титул дофіна-дельфіна.

Герби не залишалися незмінними. На них відзначали всі визначні події як роду, так і суспільства в цілому. Коли славетний англійський адмірал Нельсон переміг при Трафальгарі французький флот, на його гербі з'явився вгорі пояс із зображенням корабля та форту в руїнах. А маленький щит з трьома французькими лілі-ями на фоні хреста святого Георга, розміщений на гербі Вінстона Черчілля, нагадує про перемогу при Бленгаймі його предка над французами в 1704 році.

На уроках світової історії обов'язково учать про війну «червоної та білої троянд», яка в XV столітті спустошила Англію. Це була війна між двома лініями королівської династії: Ланкастерами, які мали у своєму гербі білу троянду, та Йорками, на гербі яких була розміщена червона троянда. Генріх VII Тюдор, сходженням якого на престол закінчилися міжусобиці, взяв собі за герб червону троянду з білою серцевиною. Так, об'єднавши у своєму гербі дві троянди, він ніби об'єднав два ворогуючі роди.

Не тільки про перемоги і здобутки міг розповісти герб. У геральдиці існувала ціла система, за допомогою якої всі негативні вчинки чи вади власника заносилися на герб. В залежності від виду проступка в чорний колір замальовувалася якась певна частина герба. Причому покаранню підлягали не тільки зрада чи боягузтво на полі бою, але й жорстокість, розгнузданість тощо. Таким чином співчуття і милосердя ставали невід'ємною рисою поведінки лицаря. Не залишалися без уваги і такі, на жаль, дуже поширені нині недоліки, як брехня, хвалькуватість, пияцтво чи розв'язність. Так, лицареві, за яким спостерігали занадто велику прив'язаність до чарки, замальовували ліву частину герба, а якщо у шляхтича на гербі був зачорнений низ, то ставало відразу зрозумілим, що або він, або один з його предків був спійманий на брехні. То ж сама наявність герба змушувала власника берегти свою честь і поводитися шляхетно.

Залишається тільки жалкувати, що про геральдику нині мало хто думає і піклується. Давайте пофантазуємо, що при вступі до школи кожному учневі присвоять герб. Історія змін у гербах окремих школярів протягом часу навчання в школі була б не менш захоплююча, ніж пригоди д'Артаньяна та його друзів. А гербом двієчника, брехуна і лежибоки був би простий чорний щит...

Радикал

прихильник крайніх, рішучих дій, поглядів.
Член радикальної партії. Знак √ математичної дії добування кореня. Група атомів, яка в хімічних реакціях переходить без зміни з однієї сполуки в іншу.

СТРАШИЛКИ

КАРТИНА І ВБИВЦЯ

Був я нещодавно в гостях у свого старого приятеля і колеги. Звуть його Музейний. Це означає, що працює він у музеї. Здебільшого присипляє вахтерів і лякає нічних грабіжників. Хороша робота, культурна...Гуляючи з ним коридорами цього художнього закладу, я звернув увагу на одну з картин, яка здалася мені особливо похмурою та якоюсь містичною. Я спитав Музейного про цю картину, і ось що почув у відповідь...

Зимою 1898 року весь Санкт-Петербург здригнувся від жахливого злочину — на горищі одного з будинків знайшли вбиту 14-річну дівчинку. Поліція з усіх сил намагалася знайти злочинця, але намагання виявились марними. Молодий художник Сергій Болотін був дуже вражений жорстокістю цього звірячого вбивства. Ця драматична подія так сильно вплинула на його уяву, що він вирішив намалювати картину за цим сюжетом...

Болотін був дійсно талановитим художником, оскільки його картину відразу ж виставили в одному з художніх салонів Санкт-Петербурга. На полотні «Жертва» відвідувачі бачили точно відтворене горище та розпростерте тіло дівчини, що була задушена чиїмись руками. На другому плані картини художник намалював убивцю, що віддаляється і правою рукою відчиняє двері горища, дивлячись у бік своєї жертви. Це був страшний горбань з рудою бородою та вусами, злими очима та величезним ротом.

Картину демонстрували на виставці десь через півроку після жахливого злочину. І ось одного разу в натовпі людей, які оглядали полотна, хтось дико заволав, а потім упав і почав битися у конвульсіях. Всі, хто намагався допомогти цьому чоловікові, були приголомшені тим, наскільки він схожий на злочинця з картини. Зомлілого віднесли до аптеки, де він прийшов до тями і попросив викликати поліцію. Коли поліція прибула, цей чоловік-горбань зізнався у вбивстві дівчини.

— Я випадково потрапив на цю виставку і раптом на картині побачив не лише мою жертву і точно змальоване горище, але й самого себе! Як це може бути? Мене ж ніхто не бачив!..

Виходячи з цих слів, поліція вирішила також затримати художника Болотіна, підозрюючи його, якщо не у співучасті у вбивстві, то у переховуванні злочинця.

Вже під арештом художник розповів таке:

— Я був дуже вражений та схвильований цим злочином, тому вирішив намалювати картину «Жертва». Я пішов на місце злочину і детально намалював горище. Тіло задушеної дівчинки змалював у морзі. Розпитав поліцейських, у якому положенні було знайдено тіло вбитої. І все це я переніс на картину. Тепер лишалося тільки намалювати самого вбивцю. Він здавався мені страшним, бридким горбанем. Я почав ходити по трактирах, підшукуючи людину, яка найбільше відповідала б моєму уявленню про злочинця. Одного разу я побачив-таки такого, хто виглядав, як мій уявний убивця. В одному з трактирів цей чоловік сидів за сусіднім столиком і пив чай. Я почав потайки змальовувати його. Потім трактирник мені розповів, що цей чоловік буває тут щодня в один і той самий час. Я почав регулярно приходити в цей трактир — і намалював його портрет.

Поліція негайно допитала трактирника, і той підтвердив слова художника. Сергія Болотіна відразу звільнили з-під варти, а вбивцю було засуджено до двадцяти років каторжних робіт. Отака дивовижна історія цієї містичної картини...

СНІГОВА ЛЮДИНА НЕ ТАКА ЖАХЛИВА, ЯК ЇЇ МАЛЮЮТЬ. ВОНА ЩЕ ЖАХЛИВІША!

Снігова людина, або йеті до сих пір залишається однією з найбільших загадок людства. А вчені-гомінологи (гомінологія — наука про снігову людину) знають про йеті практично все: що він їсть, де живе, з ким спілкується. Вони мають тисячі свідчень про зустрічі з йеті та десятки відбитків його ніг. Про нього написано купу книжок та знято кілька фільмів. Однак постійно з'являється нова інформація та нові жахаючі факти існування цих монстрів.

Йеті й класики світової літератури

Як не дивно, одним з тих, кому пощастило зустрітися із сніговою людиною, був великий російський письменник Іван Сергійович Тургенєв (той, що «Муму» написав). Спогади про цю зустріч були для нього настільки неприємними, що попри свою багаторічну звичку все записувати, він не залишив на папері жодного слова про цю подію. Лише одного разу він випадково повідав про це своєму другові, французькому письменнику Гі де Мопассану, завдяки чому цей випадок і дійшов до нас. Про нього ви можете прочитати в оповіданні Мопассана «Жах», де француз точно передає слова Тургенєва. Ось ця історія.

Якось на полюванні молодий Тургенєв вийшов на берег річки та вирішив поплавати. Він спокійно собі плив за течією, як раптом чиясь рука торкнулася його плеча. Він швидко озирнувся і побачив жахливу істоту, схожу на величезну мавпу. На її обличчі був вираз жадібної допитливості. Відчувши величезний острах, письменник з усіх сил поплив до берега, але потвора пливла ще швидше і з радісним вереском торкалася його шиї, спини, ніг.

Від класного

Вона переслідувала Тургенєва і на березі — бігла поруч і так само верещала. Знесилений утікач уже був готовий впасти від утоми, коли на його крики прибіг хлопець, що випасав кіз. Він став бити звіра батогом, і той утік, волаючи від болю.

Дуже багато тих, хто зустрічався з йеті, стверджують, що за декілька секунд до зустрічі з ним, поки вони його ще не побачили і навіть не підозрювали про його наближення, вони відчували якийсь незрозумілий жах. Він зростає хвилями всередині та стискає серце. Погляд цієї істоти люди відчувають на відстані, одних він паралізує, а інші непритомніють. Причому ці люди зовсім не належать до слабонервових.

Досвідчений мисливець на ведмедів розповідав, що влітку 1989 року на березі озера в Карелії він у бінокль побачив величезну людиноподібну істоту. Швидко збігав додому за фотоапаратом і відразу назад, але на схилі вже нікого не було. Він почав підніматися вгору до того місця, де бачив йеті, і більше дивився собі під ноги, ніж по боках. Раптом підвів очі і ледь не наштовхнувся на ЦЕ. «Подивився йому у вічі, — розповідав мисливець, — і мені стало страшно. Руки повисли, як мотузки, ноги, наче з вати. Який уже до біса фотоапарат! Тільки і зміг, що відвести очі, оскільки йому в очі дивитись неможливо. Настільки він потужніший, сильніший, вищий за тебе. Відчуття таке, що ти стоїш перед ним, наче дитина, яка завинила. Так я і стояв, дивлячись у землю, поки не відчув, що він пішов».

В чому ж причина такого незрозумілого жаху? Чи лише це завдяки потворній зовнішності?..

Йеті — екстрасенс!?.

В усіх свідченнях можна простежити одну спільну закономірність: потерпілими виявляються ті, хто сам зненацька зустрівся із сніговою людиною і, прагнучи цього чи ні, налякав її. Так, на річці Сіама, в районі Гісарського хребта, чабан, зустрівши йеті, замахнувся на нього посохом і відразу збожеволів. Один житель Абхазії віч-на-віч зіткнувся з йеті на сніговому полі і зі страху хотів вистрелити в нього з рушниці, але раптом осліп, наче куряча сліпота напала. Коли зір повернувся, людини-звіра вже не було, а абхазець до кінця життя тяжко хворів.

Після зустрічі із сніговою людиною помер від раку мозку, не доживши до 45 років, американець Роджер Паттерсон, який в 1967 році у горах Каліфорнії зняв поки що єдиний документальний фільм про йеті.

У тому ж році в Грузії перед експедицією, що причаїлася у засідці, з'явився йеті. А в професора А. Мережинського не витримали нерви, і він замість фотоапарата вихопив пістолет. В істоту він не влучив, а сам через певний час захворів і помер.

А в тих випадках, коли снігова людина сама вирішує познайомитися з людиною (як з Тургенєвим), переляк проходить без трагічних наслідків.

Йеті і підсвідомість

Кажуть, що йеті мають здатність до телепатії, передбачення і навіть телепортації, тобто володіють усіма тими здібностями, які, на думку дослідників, були притаманні нашим далеким предкам, коли мова як така ще не виникла. Сніговим людям також приписують здатність миттєво зникати і перетворюватись на дерево, тварину чи людину. Але, напевно, справа тут полягає у переконанні: йеті здатний заволодіти підсвідомістю людини та переконати її у будь-чому. Потужний енергетичний удар, що йде від цієї істоти, може або повністю відключити психіку людини, і вона помирає, або частково — і тоді вона непритомніє.

Але звідки в йеті таке сильне біополе? Перечитуючи свідчення різних років про зустрічі з йеті, можна побачити одну його дивну звичку: із стада овець він краде виключно вагітних самок, а з табуна коней — лише вагітних кобилиць. І це при тому, що йеті мають репутацію вегетаріанців! Учені давно довели, що під час вагітності живі істоти мають надзвичайно потужне біополе. Можливо, йеті роблять так, щоб «підзарядити» свою енергетику?

Більшість дослідників стверджує, що снігова людина — сліпе відгалуження дерева розвитку великих приматів. Але чи це так? Ще великий шведський учений Карл Лінней за рік до смерті, в 1777 році, писав: «Не меншої користі набув би собі філософ, якби провів декілька днів з одним з троглодитів (стара назва йеті), аби взнати, наскільки людський розум від його розуму відрізняється, звідки відкрилася б відмінність між безсловесними та словесними тварями». А й дійсно, наскільки?

МЕРТВЕ МОРЕ

Річка Йордан та ще декілька менших річок приносять у Мертве море щодня до 7 мільйонів тонн води, яка вже нікуди звідси не витікає — нестерпна спека Йорданської долини швидко випаровує її. Проте принесені разом з водою мінеральні речовини та солі залишаються в морі, перетворюючи його на одне з найсолоніших озер у світі. Вміст мінеральних речовин у воді сягає 30% (у порівнянні з 3,5% у більшій частині світового океану). Єврейська назва «Yam HaMelah» означає «море солі».

Мертве море часто вилискує металевою синявою; солі роблять воду густою і на вигляд маслянистою — на морі ніколи не буває ані найменших хвиль. Хоча солона вода добре «тримає», але плавати у Мертвому морі зовсім не легко, легше всістися якнайзручніше у воді, ніби в гамаку. Смак солі настільки сильний, що від неї німіє язик, а будь-яка подряпинка на шкірі починає нити, коли на неї потрапляє вода.

У південній частині моря знаходяться гарячі джерела та калюжі жирної чорної багнюки, які з давніх часів вважаються цілющими: відомо, що сам цар Ірод Великий лікувався купаннями в цих водах. Розвиток туристичного бізнесу призвів до створення мережі готелів, побудованих таким чином, щоб відпочиваючі мали змогу приймати цілющі грязьові купання, користуючись комфортабельною ванною з кондиціонером і не потерпаючи від страшенної спеки.

Мертве море розташоване на 400 метрів нижче від рівня моря і є найнижчою точкою земної поверхні. Строго кажучи, це зовсім не море, а озеро, яке складається з двох котловин загальною довжиною 72 км та шириною 14 км. Звичайно, ані риби, ані тварини не можуть існувати у воді з такою високою концентрацією солі, але вчені відкрили, що Мертве море не таке вже й «мертве»: в ньому мешкають різноманітні солелюбні бактерії.

Береги Мертвого моря не менш мальовничі, ніж воно само. Місцями вода моря випарувалась, залишивши величезні ділянки просоленої, потрісканої від спеки землі, а за ними височать гострими пильними скелями сухі бурі гори. Далі на північ ці гори червоніють, спалахуючи інколи червоним кольором у променях післяобіднього сонця, а з південного боку озера стоять соляні стовпи.

Один з цих соляних стовпів потрапив у легенду. В Біблії розповідається про міста Содом і Гоморра, що потонули у гріхах та розпусті. Лот, людина добра та боголюбна, був попереджений, що міста будуть зруйновані на спокутування цих гріхів, а він зі своєю родиною може втекти. Але ні в якому разі ніхто з близьких Лота не повинен озиратися. На жаль, Лотова дружина не змогла встояти перед спокусою подивитись востаннє на рідне місто і, за легендою, перетворилася у великий соляний стовп, який і до сьогодні стоїть недалеко від сучасного міста Седом. Взагалі, ця місцевість має багату та цікаву історію.

На величезній платформі скелі, що нависла над морем, була побудована легендарна неприступна фортеця Ірода Великого — Масада, оточена з усіх боків глибокими прірвами. Коли римляни вирішили захопити фортецю, вони витратили цілий рік на будівництво насипу, з якого можна було робити атаки. Але всі 960 захисників Масади, не бажаючи потрапляти у ворожий полон, обрали смерть, скоївши найбільший в історії акт масового самогубства.

А в 1947 році саме на березі Мертвого моря хлопчик-бедуїн у пошуках зниклої кози знайшов одинадцять печер, в яких зберігалися старовинні манускрипти, чий вік сягав 2000 років. Це було одне з найвидатніших археологічних відкриттів сторіччя.

Мертве море — дивне місце, яке створює неповторну атмосферу; крім того, це тихе місце, де практично не чути співу птахів, а постійне випаровування води огортає його загадковою димкою. Через високу концентрацію мінеральних солей та інтенсивне випаровування води тут часто пахне сіркою, а температура рідко опускається нижче 40 градусів за Цельсієм.

Унісон

одночасне звучання двох або кількох звуків на одній висоті і однакових звуків у різних октавах. Переносно — співати в унісон — потурати комусь; сліпо наслідувати або підтримувати когось.

КВІТКА АПОЛЛОНА — ГІАЦИНТ

Гіацинт — подарунок Малої Азії. Назва квітки у перекладі з грецької означає «квітка дощів» — на батьківщині вона починає розпускатися якраз із настанням теплих весняних дощів.

Але давньогрецькі легенди висліджують цю назву від Гіацинта, чарівного сина спартанського царя Аміклада та музи історії Кліо. Історія ця сталася в ті щасливі далекі дні, коли боги і люди були близькі одне одному. Чарівний юнак Гіацинт разом з богом сонця Аполлоном розважалися, метаючи диск. Спритність юнака у цій справі дивувала всіх, та найбільше радів сам Аполлон — Гіацинт був його улюбленцем. Проте маленький божок легкого вітру Зефір, який уже давно ревнував Аполлона до юнака, із заздрощів подув на диск і повернув його так, що той полетів назад і вразив Гіацинта на смерть.

Горе Аполлона було безмежним — навіть він, бог, не міг повернути юнака до життя... Але як вчинити, аби хоч зберегти пам'ять про дорогу людину?.. І ось промені сонця почали припікати кров, що струменіла з розтрощеного черепа, згущували й скріплювали її, і з неї виросла чарівна, з чудесним запахом, червоно-лілова квітка, форма якої з одного боку нагадувала літеру А — ініціал Аполлона, а з другого — V, ініціал Гіацинта; і таким чином у ній навіки з'єдналися імена двох друзів...

Так розповідає легенда про народження квітки гіацинт. Але є ще одна, яка пов'язує назву з ім'ям знаменитого героя троянської війни — Аякса. Він був одним з найхоробріших, він поранив Гектора, поклав своєю могутньою рукою чимало ворогів. Та коли після смерті Ахілла виникла суперечка з Одіссеєм за право володіти зброєю героя, то зброю присудили Одіссею. Таке несправедливе рішення образило Аякса, і він з горя проткнув себе мечем. І ось з його крові виріс гіацинт, у формі квітки якого можна розрізнити дві перші літери імені Аякса — Аі, котрі водночас були у греків і вигуком, що означав горе і жах.

Отакі сумні легенди про цю квітку створили древні греки. І, як не дивно, значно пізніше, у вісімнадцятому сторіччі цю тему продовжили примхливі французи: гіацинт активно використовували для одурманювання тих, кого хотіли позбутися. Зазвичай, букет чи корзину гіацинтів, призначених зробити чорну справу, збризкували чим-небудь отруйним. Легкий запах гіацинтів, поставлених у спальню чи будуар, розносив отруту, викликав у людей нервових сильне запаморочення і навіть смерть! Так одна аристократка, яка з розрахунку вийшла заміж за багатія, заморила його, щоденно прикрашаючи спальню чоловіка великою кількістю отруєних гіацинтів.

А між тим, гіацинт ще у Греції був не тільки квіткою суму, але й радості великої! Так, наприклад, молоді гречанки прикрашали цією квіткою волосся у день весілля своїх подруг. Особливою любов'ю користувався гіацинт серед жителів Сходу, чимало віршів присвятили йому знамениті поети Фірдоусі та Гафіз. А хто розуміється на східній мові квітів, одразу зрозуміє, що означає подарований комусь гіацинт: «Ти одержиш усе, що тільки я зможу тобі дати».

Подаруйте й мені гіацинт!

«БАЖАЮ ВСІМ ЗДОРОВ'Я!»

Пригадуєш, я колись уже розповідав про знаменитого бороданя, який у трусах і босий ходить по Місяці, а американський астронавт бачив його там на власні очі, пригадуєш?.. Та ні, я не про Во Віка тобі втовкмачую — хоча він теж бородань і майже босий! Я про зовсім іншу людину — про Порфирія Корнійовича Іванова, який усе своє життя пропагував здоровий спосіб життя і навіть склав спеціальну систему виховання, яку назвав привабливим словом «Дєтка». Це він так звертався до всіх дівчат і хлопців — і тобі буде принаймні корисно прислухатись до слів Іванова. Отож, цитую:

— Дєтка! Постарайся бути здоровим! Щире прохання до тебе: прийми від мене кілька порад, як зміцнити своє здоров'я.

1. Двічі на день купайся у холодній воді, щоб тобі було добре. Купайся, де можеш: в озері, річці, ванній, приймай душ і обливайся. Гаряче купання завершуй холодним.

2. Перед купанням або після нього вийди на природу, стань босими ногами на землю, а взимку на сніг хоча б на 1-2 хвилини. Вдихни через рот декілька разів повітря і подумки побажай собі і всім людям здоров'я.

3. Не вживай алкоголю і не пали.

4. Спробуй хоча б раз на тиждень повністю обходитись без їжі — з 20-ої години п'ятниці до 12-ої години неділі. Якщо тобі важко, то тримайся хоча б добу.

5. О 12-ій годині в неділю вийди на природу босий, декілька разів вдихни повітря і подумай, як написано вище. Це свято твого тіла. Після цього можеш їсти все, що тобі подобається.

6. Люби природу, яка тебе оточує. Не плюй навколо. Звикни до цього — це твоє здоров'я.

7. Здоровкайся з усіма завжди і всюди, особливо з людьми похилого віку. Хочеш мати у себе здоров'я — здоровкайся з усіма.

8. Допомагай людям, чим можеш, особливо хворому, бідному, ображеному. Роби це з любов'ю. Відгукнись на його заклик душею і серцем.

9. Подолай у собі жадібність, лінощі, самолюбство, зажерливість, страх, лицемірство, гордість. Вір людям і люби їх. Не говори про них несправедливо і не бери близько до серця недобрі думки про них.

10. Звільни голову від думок про хвороби, смерть. Це твоя перемога.

11. Думки не відокремлюй від справи. Прочитав — добре. Та найголовніше — зроби!

12. Розповідай і передавай досвід цієї справи, але не хвались і не хизуйся цим. Будь скромний.

Бажаю тобі щастя, здоров'я міцного.

ІВАНОВ Порфирій Корнійович

Надзвичайно актуального листа надіслав мені Толик Ч. з міста Харкова. Ось що пише Толик:

«За мною вже кілька тижнів бігає одне дівчисько, яке мені не подобається. А воно бігає. Я вже сказав, що не хочу зустрічатися, що мені не потрібні підказки на уроках, що не люблю морозиво «ескімо» — а воно все бігає! Я просто не знаю, як тої дівчинки позбутися. Тому хочу запитати: а можна я її стукну? Щоб відчепилася!..»

Одразу відповідаю Толику і всім, у кого може виникнути подібне бажання: ні в якому разі! Як кажуть французи, «жінку не можна вдарити навіть квіткою». І мають рацію: ображати жінку або дівчинку — остання справа для порядного чоловіка або хлопця. Мало того,

Химера

у давньогрецькій міфології страховисько з головою лева, тулубом кози й хвостом дракона. Переносно — витвір хворобливої уяви, фантастична, нездійсненна, дивовижна мрія.

Морська риба підкласу суцільноголових. Має хрящовий кістяк. Жир печінки Х. використовують як лікарський препарат.

Х

ТАКА СИЛЬНА «СЛАБКА» СТАТЬ

що одразу втратиш репутацію «порядного», так іще й на великі неприємності можеш нарватися.

Ось тобі, Толику, приклад із сивої давнини.

Жив собі, був собі київський князь Ігор. Якось треба було йому переправитись через річку, а перевозила його на човні проста сільська дівчина Ольга. І так вона впала йому в око, що почав Ігор жартувати з нею. Ольга так мудро одказувала йому і так йому сподобалася, що він узяв її з собою до Києва і там одружився з нею. Отак Ольга стала княгинею...

Романтична історія, чи не так? Але ти слухай, що сталося далі. Одного разу Ігор з військом пішов до древлян збирати з них дань. А древляни сказали, що нічого не дадуть, бо самі сидять голі й босі. Ігор сказав: «Не зрозумів?» Тоді древляни, аби він зрозумів, прив'язали князя до двох нагнутих стовбурів дерев, і коли вони випрямилися вгору, то розірвали Ігоря навпіл.

Тоді Ольга дуже образилася і навіть розлютилася на древлян. А розлючена жінка — то, скажу тобі, друже Толику, зовсім не «ескімо» на паличці! Вирішила Ольга мститися. Тут саме і випадок підходящий стався. Ті ж таки древляни задумали одружити Ольгу з князем своїм Малом. І послів своїх до Києва послали. Як ті приїхали, Ольга сказала, щоб вони задля більшої пихи звеліли нести себе по Києву у тих човнах, на яких припливли. А сама тим часом у своєму дворі наказала викопати глибоку яму.

Понесли древлян до Ольги у човнах, а вони дуже пишалися. Та у дворі вкинули ті човни з послами до ями і живцем закопали.

Думаєш, задовольнилася Ольга тією помстою?.. Ні, вона сказала древлянам, що піде за їхнього князя Мала, якщо ті пришлють до Києва своїх найзначніших людей сватати її. Дурні древляни людей послали, а Ольга сказала, що непогано було б помитися з дороги. Свати пішли в лазні паритися, а їх там зачинили, з усіх боків підпалили — і всім гаплик.

Ото і все, гадаєш?.. Дзуськи! На другий рік Ольга з військом сама до древлян пішла. Ті перелякалися і зачинилися в місті Іскоростень. А княгиня мило так каже, мовляв, годі вже сваритися, я навіть і дань з вас невеличку візьму: пришліть мені від кожної хати по три голуби й три горобці, то я й піду. Древляни так зраділи, що зразу те й віддали Ользі. А вона до ноги кожного голуба й кожного горобця прив'язала по ганчірці, які ввечері підпалила. Знялися птахи й полетіли до своїх гнізд та під свої стріхи — отак і згорів Іскоростень.

Висновок зрозумів, Толику?.. Не буди лихо, поки тихе!.. Бо як розбудиш, то ще такої здачі можеш одержати... Це тільки на перший погляд «слабка» стать тиха й мирна, а насправді... Ось лише кілька фактів з історії.

- Ще у давньогрецьких міфах війною опікувалися бог Арес і богиня Афіна. Арес бився виключно з людьми, був боягузом і кровопивцем. Зате красуня Афіна була розумною і сміливою, тому якось сильно побила того Ареса.
- В тій таки ж Греції жило плем'я амазонок — жінок-воїнів неймовірної мужності і вправності у бою. Коли хитромудрий Тесей поцупив у амазонок їхню красуню Антіопу, її співплемінниці взяли в облогу столицю Греції Афіни.
- Перського царя Кіра Великого, котрий підкорив багато країн і народів, побила цариця масагетів Томірис. Перед битвою Томірис пообіцяла нарешті вдовольнити всі бажання завойовника — що й виконала з суто жіночою пунктуальністю: відрубавши Кіру голову, вкинула її в бурдюк з кров'ю. Мовляв, хай тепер нап'ється досхочу.
- У скіфів жінки брали участь у битвах нарівні з чоловіками. Сарматки, щоб одержати право на шлюб, мали вбити трьох ворогів.
- У VIII сторіччі на території Чехії виникла вольниця на зразок нашої Запорізької Січі, але з тією різницею, що складалася тільки з жінок. Жіночі загони захоплювали чоловіків у полон і робили їх рабами. Тривало це неподобство аж вісім років! Думаєш, набридло воювати жіночкам? Ні, вони всі до одної загинули у нерівному бою.
- Жінки були і в арміях великих завойовників Чингізхана і Батия. Більше того — часто саме вони починали битву, шалено обстрілюючи супротивника.
- В минулому сторіччі французькі колоніальні війська чотири роки не могли захопити Дагомею (це в Західній Африці). Шалений опір французам чинила гвардія місцевого короля, в якій налічувалося понад 6000 дівчат віком від 15 до 18 років — саме вони відзначалися найбільшою мужністю і жорстокістю.
- У 1968 році на церемонії відкриття Олімпіади в Мехіко серед почесних гостей особливо відзначали генерала Ості Мело. Найдивовижнішим був навіть не вік генерала, хоча він мав 112 років. Головне, що Ості Мело — жінка.
- Уже п'ять жінок дослужилися до генеральських погонів в армії США. І взагалі: третина рекрутів в американській армії — жінки!

Одне слово, друже Толику, ще раз нагадаю: вдарити дівчину не можна навіть квіткою. Навіть з метою самооборони. Годі вже казати про напад!.. Зрозумів?

Ліквез для хлопців

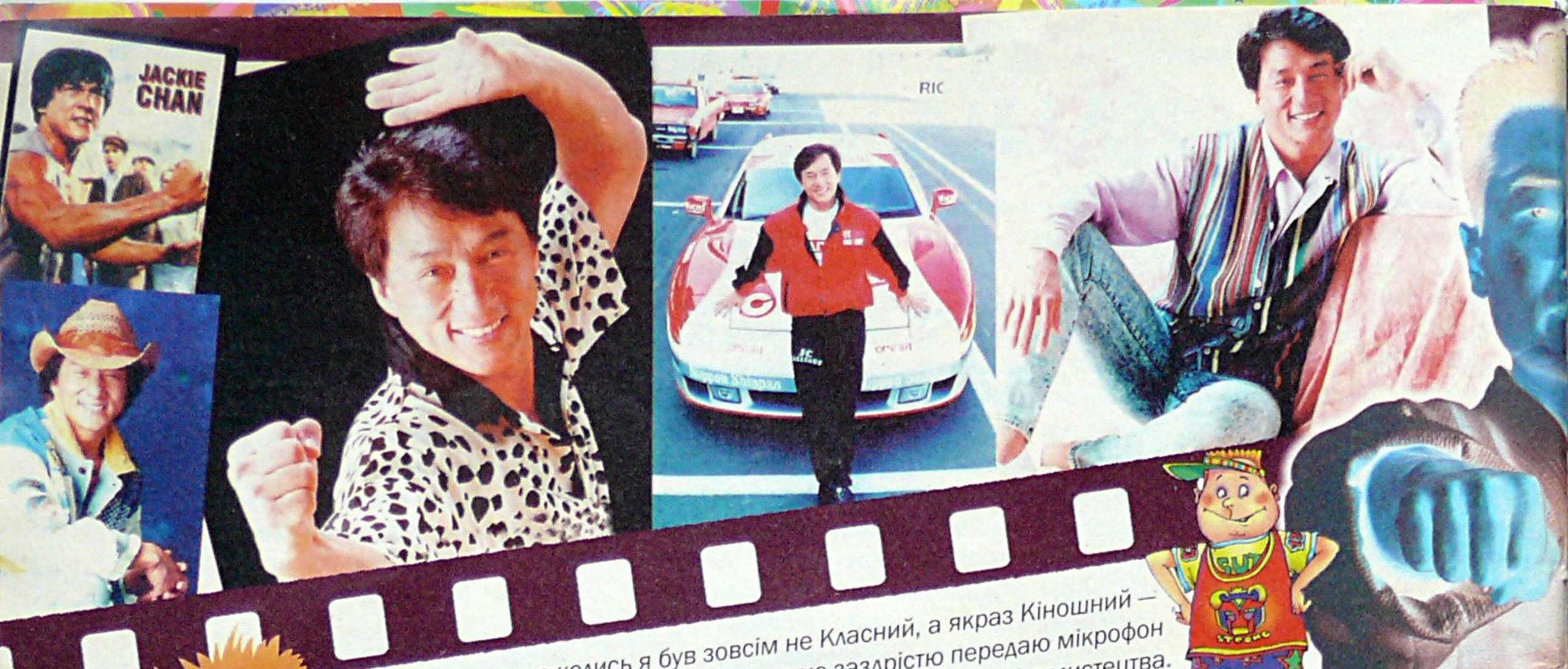

Ви пригадуєте, що колись я був зовсім не Класний, а якраз Кіношний — бо працював у кінотеатрі? Тому із великою заздрістю передаю мікрофон нашому велетню Джо, який і познайомить вас з новинами кіномистецтва. О, кіно — фабрика снів і казок!..

ФІЛЬМИ КУНГ-ФУ: ВІД БРЮСА ЛІ ДО ДЖЕКІ ЧАНА

Особисто я не знаю жодного хлопця, рахуючи навіть нашого вундеркінда, ундервуда й інтелектуала Колібрика, котрий не любив би дивитися американські бойовики. Або, як називають їх самі американці, «екшн» — фільми дії. Він його рукою в живіт, а той ногою в голову, а він підстрибнув, та як дасть тому п'ятою поміж очей!.. Ух, цікаво ж! І так цілісіньку годину можуть битися, тільки бризки летять! Клас!.. Та позавчора той-таки ж Колібрик мене просто приголомшив: виявляється, ніяке це не американське кіно, а цілком китайське! Тобто американці теж люблять таке знімати, але китайці ще краще це роблять... Ось тобі й маєш! Я ж раніше вважав, що китайськими бувають тільки дешеві кросовки і дорогий чай, а тут — кіно. Та ще й таке!..

Одне слово, перекажу вам коротенько, про що мені Колібрик повідав.

ГОЛЛІВУД ДИВИТЬСЯ НА СХІД

Справді, всі найкращі фільми про кунг-фу не просто знімаються на сході Азії, але й перетворилися на гостру зброю, завдяки якій китайські фільми просочилися на всесвітній кіноринок. Навіть американці, які не люблять нічого, що зроблено за межами США, залюбки дивляться фільми з Брюсом Лі або Джекі Чаном. І саме зараз, через двадцять років після смерті Брюса, фільми жанру кунг-фу знову набули нечуваної популярності. Але цього разу лідером став Джекі.

Підключившись до Інтернету, кожний може помилуватися великим кольоровим портретом Чана, а прихильники кіно можуть обмінюватися інформацією про свого кумира. Один такий фанат написав, як схвилювало його повідомлення про подорож Джекі Чана західним узбережжям США: він навіть не пішов того дня на роботу, а посунув до аеропорту, щоб привітати свого героя!.. Я розумію того фана: якби Джекі приїхав до нас, то ми б усім Класом уроки прогуляли!

Його останній фільм «Резервація», потрапивши до США, пройшов на екранах 1500 кінотеатрів і мав колосальний успіх. Під враженням такого успіху, американці одразу влаштували показ двох старих фільмів Джекі Чана: «П'яний кулак» і «Поліцейська історія». І кінопрокатники одержали від цих показів неабиякі гроші. В Америці тепер навіть модно стежити за новинками таких зірок, як Джекі Чан, Джоу Жунь-фа та Джет Лі.

А все ж таки дивно: в Голлівуді й самі знімають багато таких фільмів — чому ж східні здаються цікавішими?.. Колібрик каже, що тут вся штука у майстерності східних борців кунг-фу. Першим серед них був Боюс Лі.

МАЙСТРИ ДВОБОЮ

Брюс Лі народився в США, але згодом разом з батьком повернувся до Гонконгу і там одержав освіту. Тоді ж він почав опановувати і мистецтво китайських бойових двобоїв — зокрема, юнчуньцюань. Пізніше він поєднав техніку цієї школи з прийомами західного боксу та японського карате, створивши свій власний стиль — цзецюаньдао. Потім Брюс Лі почав викладати його і демонструвати в кінофільмах.

За своє життя Лі зняв чотири великі кінострічки. В кожній з них ми бачили його фірмові прийоми — удари ногою збоку, в кульбіті та стрибку. Його ноги на екрані були не менш сильними і спритними, ніж руки — ними він міг нанести удар в будь-яку точку і будь-якої миті! Ніхто до нього так битися не вмів. Для американських глядачів такі фізичні здібності Брюса Лі були не тільки дуже привабливі, але й зовсім незнайомі. Під впливом касових зборів від його фільмів у країнах, де про китайське кіно раніше ніхто і чути не хотів, володарі кінотеатрів почали шукати хоч якусь шпаринку, щоб дістатися Гонконгу чи Тайваню і купити там бойову продукцію. Фільми Брюса Лі не зникали з екранів Нью-Йорка навіть через десять років після його смерті!..

А от мистецтво двобоїв, яке опанував Джекі Чан, походить від пекінських музичних вистав. Джекі надає перевагу «м'яким» прийомам з переворотами — на відміну від Брюса, який демонстрував жорсткий і агресивний стиль. Головна якість кунг-фу Джекі Чана полягає в тому, що він достеменно знає позицію, в якій перебуває, і повсякчас користуєть-

ся обставинами і предметами, які його оточують. Згадайте хоча б його віртуозні трюки з фільму «План А» (там він майстерно їде на велосипеді вузькими вуличками) або з «Дива» (бійка в майстерні, де виготовляють мотузки)!..

Як відомо, завжди хочеться повторити щось таке, що тобі сподобалося. Тому, безперечно, Сільвестрові Сталлоне дуже подобається Джекі Чан. У фільмі Слая «Танго і Кеш» багато сцен просто позичені з «Поліцейської історії» Чана! Слай та Джекі й справді чимось дуже подібні — ось тільки Чан не користується такою армією кулеметів, ракет, гелікоптерів, як його американський бойовий товариш.

НА МЕЖІ НЕМОЖЛИВОГО

Брюс Лі набув страшенної популярності ще й тому, що розкрив світові екзотичну східну культуру — не дарма ж усі враз захопилися східними двобоями, де кожен прийом не тільки красивий, але й має свою філософію, відображає певну життєву позицію. Принаймні — так каже Колібрик, а я з ним погоджуюсь. Приміром, Брюс Лі міг так втягнути живіт, що прес наче прилипав до хребта! Наносячи удар, він волав на всю горлянку, а отримавши рану, зализував її. Такий незвичайний образ є невід'ємною частиною іміджу міфологічного китайського бійця. Культ сили і краси чоловічого тіла досягає апогею завдяки техніці двобою, рухів і криків. Те саме демонструє і Джекі Чан. Його фізичні дані просто фантастичні! Під час зйомок фільму «Брати» він ледь не загинув — стрибаючи на дерево з високої стіни, він промахнувся і вдарився головою об каміння. Американський журнал «Тайм» надрукував довжелезний список травм, що їх зазнав Джекі під час зйомок. «Деякі кінозірки, — писалося там, — вимірюють свою велич кількістю мільйонів доларів, які вони заробляють в кіно. Джекі Чан — тим, скільки в нього переломів: ніс, вилиці, плечі, груди, таз, коліна, пальці рук і ніг...» До речі, актор ніколи не користується послугами каскадерів і навіть всі найнебезпечніші сцени виконує сам — хоча жодна страхова компанія ще ніколи не брала на себе відповідальність за його трюки!

Свій «флірт зі смертю» Джекі почав у 1984 році під час зйомок «Плану А», де він стрибнув з високого будинку і під час падіння пробив легкий навіс. У «Зірці мого щастя» він мчить на роликових ковзанах серед потоку машин на вулиці. А в «Поліцейській історії» стрибає в басейн з даху будинку, пробиває скляну вітрину, з'їжджає по дуже високому стовпу в універмазі — одна смертельна сцена за іншою!..

Та що я кажу — ви всі самі все бачили! І не випадково свої фільми Джекі Чан завершує переліком невдалих трюків, які не ввійшли до стрічки — щоб всі бачили, як Чан ризикував, знімаючись у смертельних трюках.

ГОЛОВНЕ — ЦЕ АКТОР

«За голлівудськими мірками,— пише журнал «Тайм»,— у Чані ніби об'єднуються Клінт Іствуд, Джин Келлі, Джим Керрі та численні актори німого кіно: Чарлі Чаплін, Гарольд Ллойд і особливо Бастер Кітон. У голлівудських бойовиках найголовніше складається із спецефектів, у гонконгських — Чан робить із своїм тілом все, що хоче, не застосовуючи комп'ютера. Тут все залежить від актора».

Коли ми дивимось голлівудський «екшн», то буваємо вражені застосованими там спецефектами, і віримо, що герой справді був у небезпеці. Зате Джекі Чану не треба доводити, що він справді ризикував життям — він сам герой! Окрім Чана, є й інші відомі кіноактори, котрі в реальному житті теж справжні майстри бойових двобоїв. Приміром, Джет Лі, який був свого часу чемпіоном Китаю з ушу, або Чжоу Жунь-фа.

Брюс Лі став першим китайським кіноактором, котрий повалив в Америці бар'єри з написом: «Китайцям і собакам вхід заборонений» — такі оголошення Брюс на друзки трощив ногою. Фільми Джекі Чана мали інший підтекст. Хоча він прийшов у кіно як «нащадок Брюса Лі», йому вдалося створити свій власний стиль. Він став і майстром кунг-фу, і водночас комедійним актором. Брюс є героєм китайського народу, Джекі — його легковажною мрією. А для нас, пацанів, обидва вони залишаються «хлопцями кунг-фу» — відважними, чесними і справедливими. Тому ми ніколи не перестанемо ходити на їхні фільми!

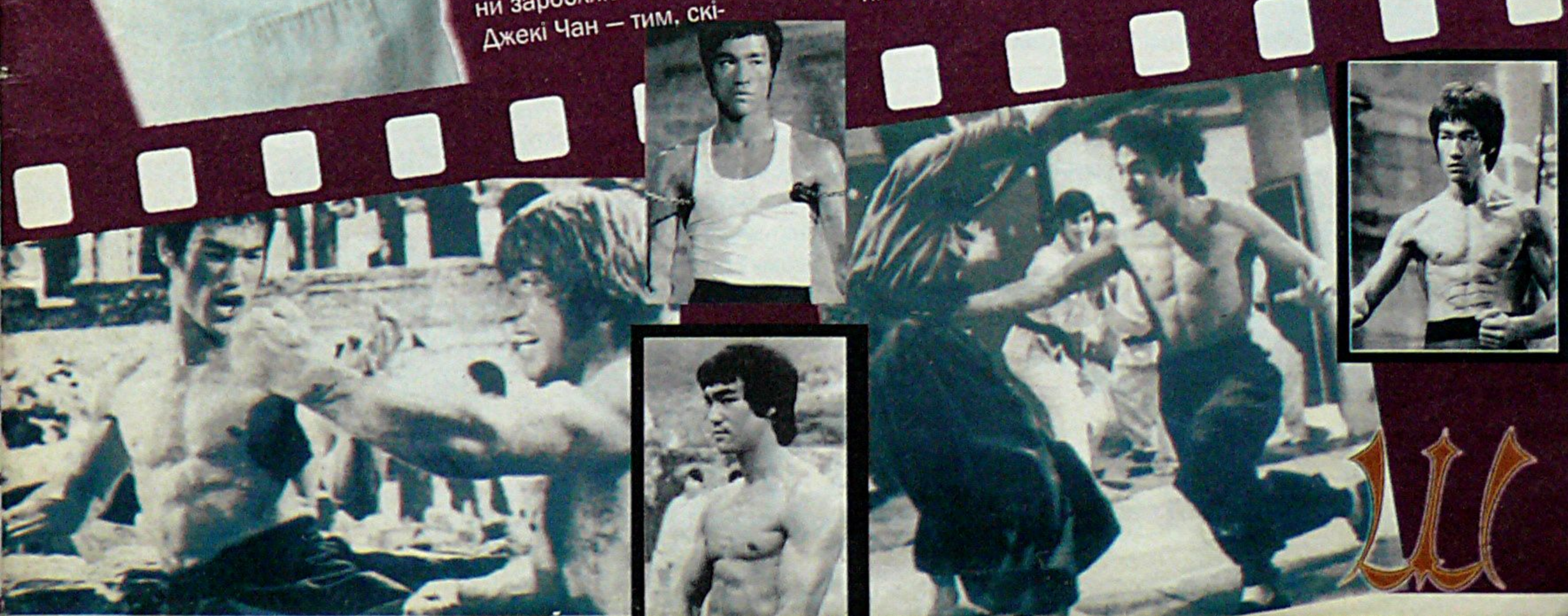

Твоє ім'я

(продовження, початок у № 7-98)

А от і знову я, ваш радіорепортер Класний! Я запрошую до мікрофона славнозвісного Бориса Хігера, який достеменно знає, що означає кожне людське ім'я і яких прикростей чекати від нього у житті. Скажіть, славнозвісний, а що криється за ім'ям Віктор?..

ВІКТОР. Добрий і незлопам'ятний. Він з довірою ставиться до людей, тому в дитинстві та юності його часто обдурюють. Дорослий Віктор робить висновки з таких уроків, стає обережнішим, та все ж до кінця довірливості не втрачає: він спочатку повірить усьому, що йому скажуть, а вже потім почне розбиратися, що це було — правда, жарт чи кпини.

У школі Віктор може дещо лінуватися, але з часом це минає. Віктори — відмінні футболісти і футбольні функціонери, а також класні електрики. Втім, вибір професій для них доволі широкий, усюди вони будуть на висоті. Біда багатьох Вікторів — надмірне «захоплення» міцними напоями.

ГАЛИНА — дуже імпульсивна! Власний настрій має в її житті величезне значення. Саме за настроєм вона ставиться до навчання, роботи, кохання і оточуючих її людей. Сьогодні вона може бути привабливою, товариською і доброзичливою, а завтра ви побачите, що ця дівчина пихата й холодна, мов айсберг в океані. Вона може ввечері дати тобі тверде слово, а вранці відмовитись від нього, керуючись лише одним принципом: «А я так хочу!» Галина може вразити терплячістю, м'якістю і суворістю, розумом і безтурботністю — все залежить від того, що на неї в цей момент найшло.

Взагалі Галини доволі помірковані дівчата, не люблять розкидати гроші на дрібниці. Вони хороші подруги й мами, уміють дружити із своїми дітьми. У хлопчачому товаристві почуваються краще, ніж у дівочому — серед хлопців вони милі й ласкаві. А серед подруг набувають репутації дівчини з чоловічим характером. Зате полюбляють безхарактерних хлопців.

Галини охоче працюють, люблять на самоті працювати в саду чи на городі. Тому не слід вважати Галину ледачою, якщо вона завзято читає детектив у неприбраній кімнаті — просто зараз вона так хоче.

ГЕОРГІЙ — напрочуд гидливий. Цю рису мати Жорика з превеликим подивом помітить у синочка, котрий з відразою дивитиметься в тарілку з манною кашею. А якщо йому пов'язати злегка забруднений слинявчик, каша взагалі залишиться недоторканою. А запросивши в гості вже більш дорослого Георгія, дівчинка має бути особливо уважною: пляма на скатертині або не надто чиста виделка можуть назавжди відбити у хлопця цікавість до твого дому.

Можливо, саме тому Георгіям не дуже щастить у шлюбі. Справді, важко жити, коли чоловік постійно помічає, як дружина забула помити руки перед чищенням картоплі.

Георгії дещо замкнені, відлюдні. Хоча до оточення ставляться доброзичливо, люблять дітей. Вони талановиті працівники, вперті у досягненні мети. Можуть гніватися, однак, виплеснувши гнів, надовго стають люб'язними і ніжними.

ГЕННАДІЙ — непростий хлопець. Він хитрун, вміє пристосовуватись, далеко не завжди говорить правду і вміло приховує ці ненайкращі риси свого характеру. Він скнара, любить гроші, борги віддає неохоче. У дитинстві це «знервоване дитя» легко спалахує, вперте, завжди прагне настояти на своєму. Подорослішавши, звісно, припиняє бити ногами об підлогу і волати на все горло, аби батьки все зробили так, як йому хочеться. Однак характер його не змінюється. Подружці Геннадія — якщо вона не хоче розлучатися з хлопцем — доведеться в усьому догоджати йому, бо він примхливий, вибагливий і підозрілий.

У навчанні й роботі Геннадій з усіх сил прагне бути лідером, начальником. Йому добре тільки тоді, коли він ні від кого не залежить. Компаньйонам Геннадія варто тримати вуха насторожі — він здатний схитрувати, підтасувати результати і ніколи не забути вписати себе у співавтори.

Успіх Геннадію, в принципі, протипоказаний, бо він миттєво втрачає залишки скромності. Особливо складні Геннадії, які народилися взимку.

ГЕРМАН — хоча й красень, але ім'я нагороджує людину поганим характером і не найкращими якостями характеру. Герман хитрий, забійкуватий, злостивий. Він навіть здатний на підлість, не бачачи в таких учинках нічого поганого. Знайомиться заради вигоди, друзями називає потрібних йому людей. У житті — сам-один, але не страждає з цього приводу.

Він діловий, не втратить жодної можливості заробити зайві гроші. Спекулянт і шахрай.

Зовні схожий на матір, привабливий і часом подобається дівчатам. Але кохатися з Германом — складна річ, це не надто надійний хлопець. Натомість він може зробити непогану кар'єру, займаючись наукою, мистецтвом, технікою або медициною. Досягає пошани і титулів, щоправда, не завжди чесним шляхом.

ГЛІБ — рідко посміхається. Він взагалі доволі похмурий хлопець, але дуже скромний і порядний.

Гліб Жеглов

Дмитро Харатьян

– твоє життя

Тому, як правило, користується не просто повагою людей, але і їхньою любов'ю. Підлеглі Гліба-начальника вважають його взірцем керівника — в міру суворого, але надзвичайно об'єктивного, доброзичливого і авторитетного. Гліб усього досягає власною працею, своєю колосальною працездатністю.

Натомість з ним легко розбиратися дівчатам — Гліб радий віддати ініціативу в руки коханої, цілком залежати від неї і виконувати команди. Ревнощі — це єдине, що він здатний робити самостійно! Справді, всі Гліби, не залежно від віку, є великими ревнивцями.

У Гліба нерідко «золоті» руки, особливо, коли треба щось полагодити або зробити щось незвичайне у квартирі. Він любить дітей, хоча зовні дуже суворий до них.

ГРИГОРІЙ — дуже вразливий. Найменше зауваження може вибити його з сідла. Критикувати Григорія взагалі не слід, оскільки критика його не стимулює і навіть не злить, а просто вбиває. Взагалі, це великий майстер створювати собі складності у житті.

Водночас Григорій дуже ділова людина. Однак спочатку він зробить те, що вигідно йому особисто, а вже потім попрацює на інших. З людьми сходиться легко.

Він хороший сім'янин, заощадливий і турботливий. А от дружини у Григоріїв найчастіше нетямущі, егоїстичні й ліниві. Втім, Григорії доволі вперті, тому можуть приборкати непокірливих дівчат. Григорії не люблять далеких подорожей, натомість більшість з них люблять попоїсти. Як наш Грицько Пундик, наприклад.

ДАРІЯ, ОДАРКА — у школі впевнено користується своєю здатністю все сховплювати, запам'ятовувати і розмірковувати. А от посидючості та працелюбності їй відверто не вистачає. Однак самолюбство не дозволяє їй бути відстаючою, тому Даша вчиться все ж таки добре, а потім так само добре працює. Особливо щастить Даріям, які по батькові Володимирівни.

Одарка — лідер в школі, в колективі і родині. Вона взагалі прагне бути на очах оточення, підкорюючи людей своїм бажанням і настроям. Така вона і в стосунках із хлопцями.

Сімейне щастя Дарії цілком залежить від неї самої — починаючи з вибору чоловіка і завершуючи атмосферою, яка пануватиме в її домі. Матиме бажання створити гарний побут — так і станеться. Махне на все рукою — і нікому докоряти за наслідки, крім себе. Запальна, влюблива, фантазерка — і водночас практична й поміркована. Здатна до інтриг. Ця дівчина не любить сидіти на одному місці, мандрівки — її пристрасть.

ДЕНИС — товариський хлопець. З дитинства оточують його безліч людей. Він може знати всіх сусідів із своєї та найближчих вулиць, усіх учнів старших і молодших класів своєї школи. Звичайно, всі також знають і самого Дениса — привітного пустотливого хлопчика, симпатичного й відкритого юнака і привабливого, усміхненого чоловіка.

Денис — здібний, посидючий і дуже акуратний хлопець. Усі негаразди він, як правило, швидко долає — до його імені наче приліпилося саме щастя.

Щоправда, перший шлюб у Дениса часом буває нетривалий, але й ця невдача завершується створенням міцної і дружної сім'ї.

ДМИТРО — зовні схожий на маму. В ранньому дитинстві часто хворіє на нежить: вуха, горло, ніс — його слабкі місця. Високу температуру переносить погано.

Дмитро любить пофілософствувати. Він відчайдушний сперечальник, який не вміє слухати інших. За характером — непоступливий. Однак, попри все, спілкуватися з ним не складно. Він любить компанії, де багато друзів, які поблажливо ставляться до його безневинної впертості. Дмитрики найчастіше досягають непоганих успіхів, стають хорошими фахівцями в багатьох професіях.

Сильно влюбливі! Тому легко змінюють свої симпатії і дуже рідко віддаються згадкам про минуле. На жаль, їм майже не знайоме почуття відповідальності перед коханою дівчинкою. Однак обожнюють власних дітей у шлюбі.

В побуті — сибарити: люблять комфорт, затишок, турботу про себе. У похід з наметом і вогнищем Дмитро не піде, бо подорожувати треба з комфортом і харчуватися в ресторані.

ЄВГЕН — ласкавий, неагресивний і незлопам'ятний хлопець. У дитинстві хворіє рідко і, як то кажуть, покладає великі надії. Та й хто не здивується, як трирічний малюк вправно збирає іграшки ЛЕГО для шкільного віку! Підліток Євген працелюбний, цілеспрямований. Має гострий розум. Його стихія — точні науки, електроніка, література. Типовий Колібрик!..

Однак усього найкращого Євген досягає тільки в першій половині життя. Бо потім стає дещо лінькуватий і працює за настроєм.

Це людина для сімейного життя, гарний помічник дружині у господарстві. Він охоче піде на ринок, прасуватиме білизну, займеться домашнім консервуванням, прибере в квартирі.

Євгени найчастіше мають доньку, яка любить тата навіть більше, ніж маму. А сам Євген любить спорт: якщо сам не займається, то вболівальник завзятий.

(Далі буде)

Геннадій Хазанов

Галина Вишневська

Георгій Данелія

КУРЯЧИЙ БУЛЬЙОН
1 КУБИК = 0,5 Л
Gallina Blanca

НОЧВИ - КЛАС

Аналітично-паразитична агенція НОЧВИ (НОвини Чи ВИгадка), посилаючись на своїх цілковито безтямних кореспондентів, передає абсолютно неперевірену інформацію спеціально для журналу «Клас». Читачам залишається тільки визначити, які з цих повідомлень є правдивими на всі сто, а які цілковитою брехнею, — і тоді спеціальний приз одержить кожний з ерудитів! Отож, чекаємо листівок з номерами брехливих повідомлень на адресу «Класу».

Вельми сором'язливий кореспондент агенції НОЧВИ відвідав столицю Японії, звідки й передав цю сенсаційно-оптимістичну інформацію:

РАДІЙМО, ХЛОПЦІ!

На наше загальне щастя, нині в Токіо відкрилася посередницька фірма, яка опікується справами кохання. Якщо хтось з вас — як і я — ніяк не наважується освідчитись у коханні улюбленій дівчині, якщо й на кілометр до неї підійти не наважуєшся і листи писати не вмієш, фірма бере всю цю марудну справу на себе. Тобто — пише любовні послання за вищим розрядом, освідчується у коханні по телефону і навіть пропонує руку й серце на все життя від твого імені. До того ж робиться все так професійно, що жодна дівчина не зможе сказати «ні». Принаймні, моя вже погодилася! Ура!..

ПАВАРОТТІ КАЖЕ: ГЕТЬ ФІОЛЕТОВІ!

У кожного знаменитого артиста є свої забобони. Засланий до Італії кореспондент-резидент агенції НОЧВИ зібрав достеменні відомості про примхи Лучано Паваротті. Так, славнозвісний тенор виходить на сцену тільки тоді, коли тримає в руках свій талісман — білу шовкову хустину. Він ніколи не подорожує по п'ятницях, а також тринадцятого числа кожного місяця. Жінці, яку кохає, ніколи не дозволяє носити вбрання фіолетового кольору, а якщо вона таки вдягнеться у фіолетове, то одразу з нею розлучається. Отакі вони — примхи тамтешніх зірок!

У ТВОРЧОМУ ЗАПАЛІ ІРИНА БЛОХІНА СХОПИЛАСЯ ЗА НОЖИЦІ

Набагато скромніші зірки наші, вітчизняні. Олег Блохін, приміром, ганяв м'яча за будь-якої погоди. Його дружина Ірина Дерюгіна махала стрічками для художньої гімнастики, навіть якщо їй і не обіцяли золоту медаль чемпіонки. А донька цих видатних спортсменів 15-річна Ірина Блохіна на шляху до слави озброїлася... ножицями. Саме так — «Ножиці» — назвала вона свій перший аудіоальбом, до якого ввійшли аж три (!) пісні. Якщо справа піде такими темпами, дивись, свою четверту пісню Іринка запише ще до власного повноліття.

НЕ МЕЛИ ЗАЙВЕ ЯЗИКОМ!

Отакі слова ще з дитинства чув від батьків мешканець Китаю Сянь Шіхуа. І не тому, що був надто балакучий, а тому, що ще з п'яти років у нього в роті почав рости другий язик. Допитливий кореспондент агенції НОЧВИ відвідав цього чоловіка з лінійкою в руках і таки пересвідчився, що Сянь Шіхуа має два язики, один з яких завдовжки 35,5 сантиметра. За порадою нашого чуйного репортера, китаєць наважився на операцію, завдяки якій тепер ніхто не скаже, що в нього занадто довгий язик.

КІМ БЕСІНДЖЕР НЕ ЇСТЬ РИБИ

Губернатор Каліфорнії підписав закон, який гарантує захист покаліченим сільськогосподарським тваринам. Сталося це завдяки зусиллям американської кінозірки Кім Бесінджер, яка весь свій вільний час віддає боротьбі за охорону тварин. Папароцці агенції НОЧВИ довідався, що вдома у кінозірки живе корова на ймення Гаррі, ангорська кішка Ася, чоловік на ім'я Алек Болдуїн (теж кінозірка), а також маленька донечка (ще не зірка). Зрозуміло, що Кім зовсім не їсть м'яса, а нещодавно відмовилася і від риби. Єдине, про що не зумів довідатись наш папароцці — як акторка ставиться до курячих стегон під циганським соусом.

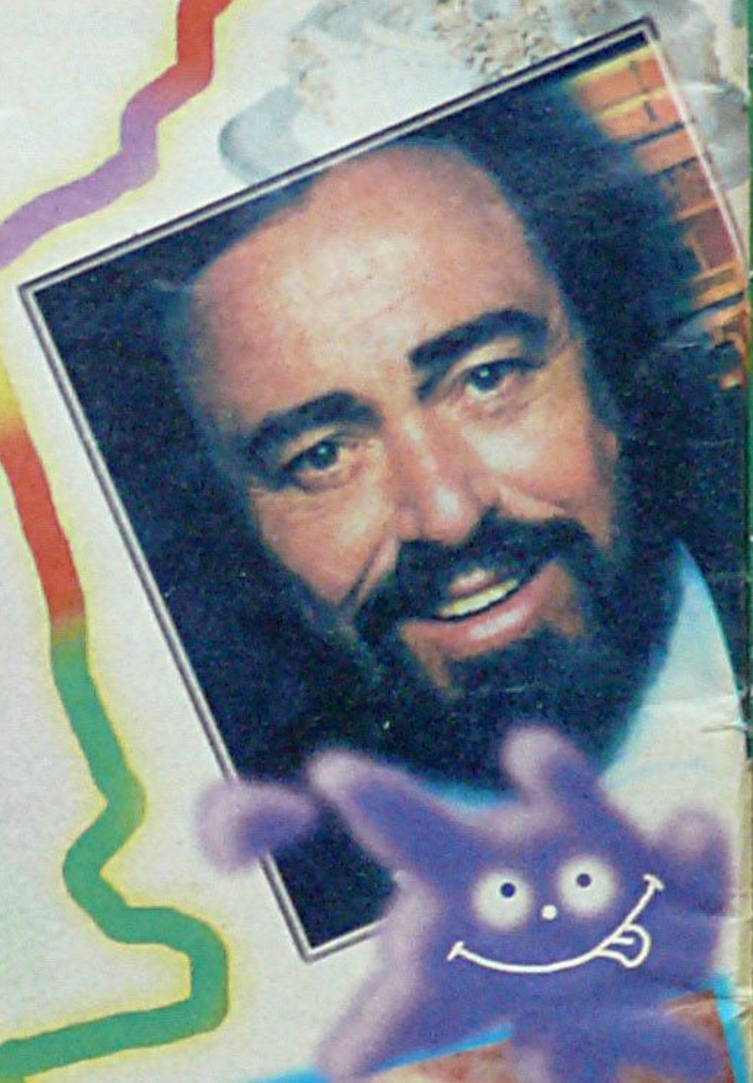

Відповіді на НОЧВИ № 8: брехливі повідомлення №№ 2, 5.

Ярл
у Скандинавії за середньовіччя знатна людина, пізніше — глава області або ряду областей, що підпорядковувалися безпосередньо королю.

Янус
в давньоримській міфології бог часу, всякого початку й кінця. Зображується з двома обличчями — старим і молодим, оберненими в різні боки. Переносно — дворушник, підступна людина.

Історія рок-н-ролу

КАМІННЯ КОТИТЬСЯ, ХОВАЙСЯ!

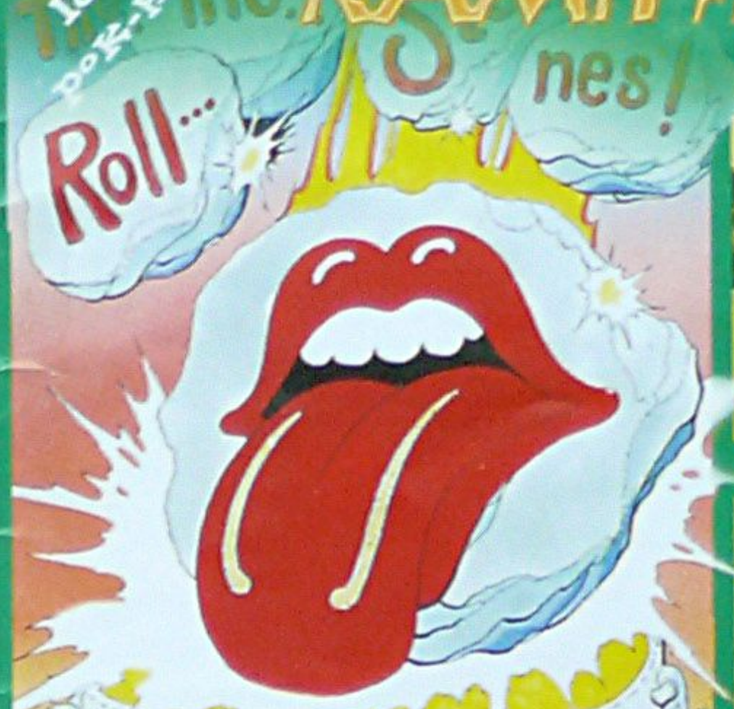

«Мати казала йому: «От виростеш — і буде в тебе великий ансамбль. Безліч людей приходитимуть здалеку і слухатимуть твою музику до самісінької зорі. І колись спалахне твоє ім'я: «Сьогодні грає Джонні Бі Гуд!» Так співається у знаменитому хіті Чака Беррі, й слова ці казково лунали для Міка Джаггера та Кіта Річардса.

Навіть запозичений у Чака Беррі «Король бджіл» сприймається зараз суто «стоунівською» піснею.

МІК ДЖАГГЕР 26.06.1943 у родині вчителя фізкультури. Вокаліст, поет, композитор.

КІТ РІЧАРДС 18.12.1943 у родині інженера-електрика. Композитор і гітарист.

БРАЙАН ДЖОНС 28.02.1942 єдиний у групі, хто, завдяки мамі, мав музичну освіту.

БІЛЛ УАЙМЕН 24.10.1941 у родині каменяра. Грає на бас-гітарі.

ЧАРЛІ УОТТС 2.06.1941 в родині водія вантажівки. Барабанщик.

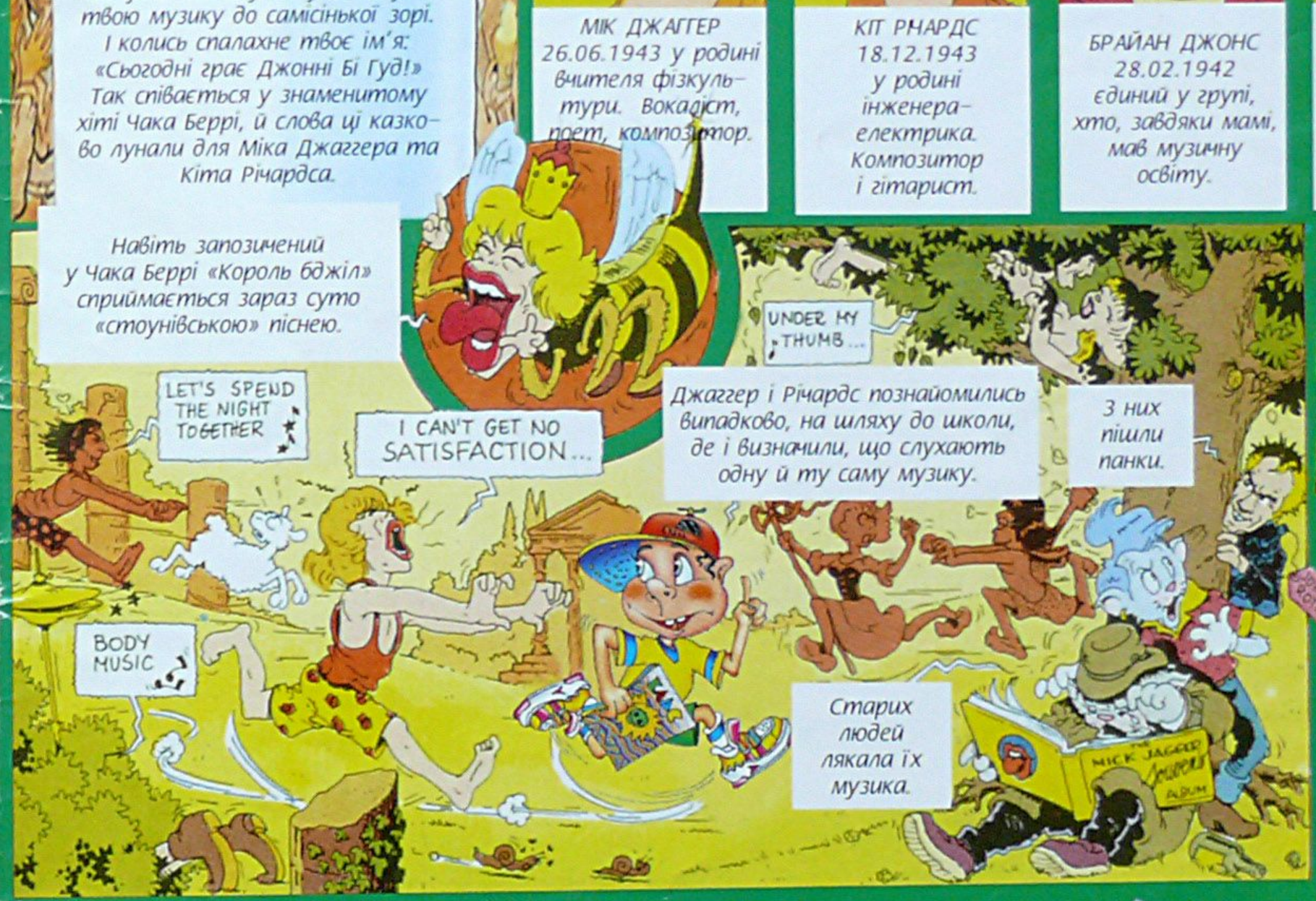

Джаггер і Річардс познайомились випадково, на шляху до школи, де і визначили, що слухають одну й ту саму музику.

З них пішли панки.

Старих людей лякала їх музика.

Брайан Джонс загинув через наркотики. На зміну прийшов Мік Тейлор. Його змінив Рон Вуд.

...VIOLENCE

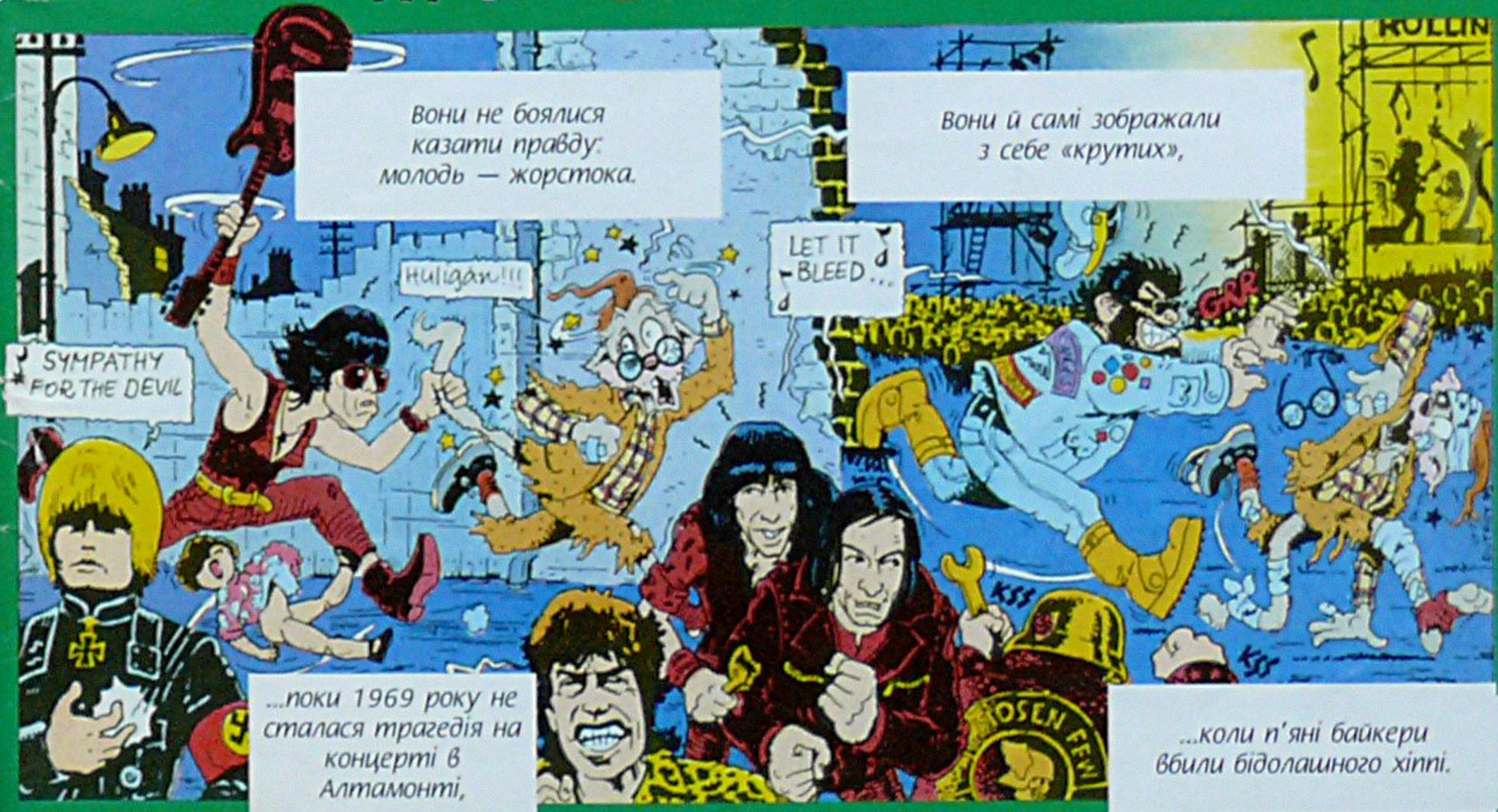

Вони не боялися казати правду: молодь — жорстока.

Вони й самі зображали з себе «крутих»,

...поки 1969 року не сталася трагедія на концерті в Алтамонті,

...коли п'яні байкери вбили бідолашного хіппі.

Та і через 30 років «Ролінг Стоунз» продовжують грати свій жорсткий і мелодійний рок-н-рол! Місяць тому вони виступили в Москві — з таким самим успіхом, як і в 70-ті роки, коли про них казав Джон Леннон: «Нема нічого дивного, що Бітлз розпалися. Диво в тому, що Камені все ще разом. Це просто Диво!»

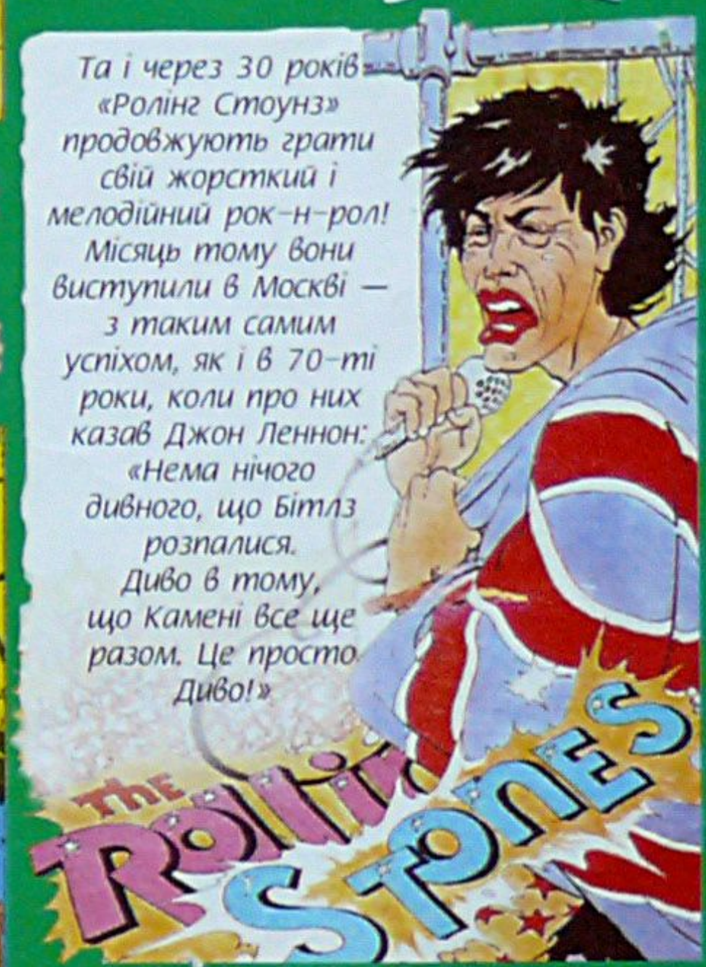

Фрагмент загадкової картинки у Клясному щоденнику

платний індекс

КЛАСНІ ІГРИ

журнал
ебе!

ри для
сім'ї

ПЕРЕДПЛАТА У БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ

КЛАС

К...! Л...! А...! С...!
твій старий
друг і порадник

З НИМ ПРОСТО
КЛАСНО!

передплатний індекс

Ярл
у Скандинав
знатна люд
глава облас
що підпоря
безпосеред